BENDROJO TEISMO (pirmoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. liepos 23 d.*

„Bendra užsienio ir saugumo politika – Ribojamosios priemonės, taikytinos atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi – Lėšų įšaldymas – Asmenų, subjektų ir įstaigų, kurių lėšos ir ekonominiai ištekliai įšaldyti, sąrašas – Ieškovo pavardės palikimas sąraše – Sprendimo 2014/145/BUSP 2 straipsnio 1 dalies g punktas – Vertinimo klaida – Teisė į gynybą – Proporcingumas“

Byloje T-1095/23

OT, atstovaujamas *avocats* J.-P. Hordies ir P. Blanchetier,

ieškovas,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovaujamą V. Piessevaux ir M.-C. Cadilhac,

atsakovę,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas R. Mastroianni, teisėjai M. Brkan (pranešėja), I. Gâlea, T. Tóth ir S. L. Kalėda,

posėdžio sekretorė P. Núñez Ruiz, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį, visų pirma į:

– ieškinį (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2023 m. lapkričio 21 d.),

– 2024 m. vasario 28 d. sprendimą patenkinti ieškovo prašymą užtikrinti anonimiškumą,

– pareiškimą dėl ieškinio patikslinimo (jį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2024 m. gegužės 18 d.),

įvykus 2025 m. kovo 26 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

1 SESV 263 straipsniu grindžiamu ieškiniu ieškovas OT prašo panaikinti, pirma, 2023 m. rugsėjo 13 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2023/1767, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 226, 2023, p. 104), ir 2023 m. rugsėjo 13 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2023/1765, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 226, 2023, p. 3) (toliau kartu – 2023 m. rugsėjo mėn. aktai), ir, antra, 2024 m. kovo 12 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2024/847, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L, 2024/847), ir 2024 m. kovo 12 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2024/849, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L, 2024/849) (toliau – 2024 m. kovo mėn. aktai), ir kiek šiais aktais (toliau kartu – ginčijami aktai) ieškovo pavardė palikta prie minėtų aktų pridėtuose sąrašuose.

I. Ginčo aplinkybės

2 Ieškovas yra Kipro pilietis.

3 Ši byla susijusi su ribojamosiomis priemonėmis, kurias Europos Sąjunga nustatė atsižvelgdama į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi.

4 Rusijos Federacijai aneksavus Krymą, 2014 m. kovo 17 d. Europos Sąjungos Taryba, remdamasi ESS 29 straipsniu, priėmė Sprendimą 2014/145/BUSP dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 78, 2014, p. 16).

5 Tą pačią dieną remdamasi SESV 215 straipsnio 2 dalimi Taryba priėmė Reglamentą (ES) Nr. 269/2014 dėl ribojamųjų priemonių, taikytinų atsižvelgiant į veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei arba į juos kėsinamasi (OL L 78, 2014, p. 6).

6 Atsižvelgdama į situacijos Ukrainoje sudėtingumą Taryba 2022 m. vasario 25 d. priėmė, pirma, Sprendimą (BUSP) 2022/329, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L 50, 2022, p. 1), ir, antra, Reglamentą (ES) 2022/330, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 269/2014 (OL L 51, 2022, p. 1), be kita ko, siekdama pakeisti kriterijus, pagal kuriuos fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams arba organizacijoms gali būti taikomos nagrinėjamos ribojamosios priemonės.

7 Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Visos lėšos ir ekonominiai ištekliai, kurie nuosavybės teise priklauso, kuriuos turi, valdo ar kontroliuoja:

<…>

d) fiziniai arba juridiniai asmenys, subjektai ar organizacijos, kurie teikia materialinę arba finansinę paramą Rusijos sprendimus priimantiems asmenims, atsakingiems už Krymo aneksiją arba Ukrainos destabilizaciją, arba gauna naudos iš jų;

<…>

g) įtakingi verslininkai arba juridiniai asmenys, subjektai ar organizacijos, susiję su ekonomikos sektoriais, užtikrinančiais didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, atsakingai už Krymo aneksiją ir Ukrainos destabilizaciją,

<…>

2. Neleidžiama priede išvardytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams arba organizacijoms jų naudai tiesiogiai ar netiesiogiai naudotis lėšomis ar ekonominiais ištekliais.“

8 Šių lėšų įšaldymo priemonių taikymo tvarka nustatyta iš dalies pakeisto Sprendimo 2014/145 kitose 2 straipsnio dalyse.

9 Reglamente Nr. 269/2014, iš dalies pakeistame Reglamentu 2022/330, buvo įpareigojama imtis lėšų įšaldymo priemonių ir nustatyta tokio lėšų įšaldymo taikymo tvarka, iš esmės analogiška iš dalies pakeistame Sprendime 2014/145 įtvirtintai tvarkai. Šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies a–g punktuose iš esmės pakartoti minėto sprendimo 2 straipsnio 1 dalies a–g punktai.

10 2022 m. kovo 15 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2022/429, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L 87I, 2022, p. 44), ir 2022 m. kovo 15 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/427, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 269/2014 (OL L 87I, 2022, p. 1) (toliau – pirminiai aktai), ieškovo pavardė buvo įtraukta į prie Sprendimo 2014/145 ir minėto reglamento pridėtus sąrašus (toliau – ginčijami sąrašai).

11 2022 m. balandžio 13 d. Taryba perdavė ieškovui bylą WK 3073/2022 INIT.

12 2022 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2022/1530, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L 239, 2022, p. 149), ir 2023 m. kovo 13 d. Tarybos sprendimu (BUSP) 2023/572, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L 75I, 2023, p. 134), taip pat 2022 m. rugsėjo 14 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1529, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 269/2014 (OL L 239, 2022, p. 1), ir 2023 m. kovo 13 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2023/571, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 269/2014 (OL L 75I, 2023, p. 1), Taryba paliko ieškovo pavardę ginčijamuose sąrašuose.

13 2022 m. gruodžio 22 d. raštu Taryba perdavė ieškovui bylą WK 17621/2022 INIT.

14 2023 m. gegužės 9 d. raštu ieškovas pateikė Tarybai prašymą dėl peržiūros.

15 2023 m. birželio 5 d. Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2023/1094, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2014/145 (OL L 146, 2023, p. 20), ir Reglamentą (ES) 2023/1089, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 269/2014 (OL L 146, 2023, p. 1).

16 Sprendimu 2023/1094 buvo iš dalies pakeisti asmenų, kuriems taikomas lėšų įšaldymas, pavardžių įtraukimo į sąrašą kriterijai. Sprendimo 2014/145 2 straipsnio 1 dalies g punkto tekstas buvo pakeistas taip:

„g) įtakingi verslininkai, veikiantys Rusijoje, ir jų artimieji šeimos nariai arba kiti fiziniai asmenys, gaunantys iš jų naudos, arba verslininkai, juridiniai asmenys, subjektai ar organizacijos, veikiantys ekonomikos sektoriuose, užtikrinančiuose didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, atsakingai už Krymo aneksiją ir Ukrainos destabilizaciją <…>“

17 Reglamentu 2023/1089 panašiai iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 269/2014.

18 2023 m. birželio 19 d. raštu Taryba pranešė ieškovui, kad ketina palikti jo pavardę ginčijamuose sąrašuose, remdamasi iš dalies pakeistais motyvais.

19 2023 m. birželio 29 d. ieškovas pateikė Tarybai naują prašymą dėl peržiūros.

20 2023 m. liepos 5 d. raštu ieškovas, remdamasis 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, 2001, p. 43; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 331), pateikė prašymą leisti susipažinti su Tarybos bylos medžiaga, siekdamas gauti dokumentus, leidžiančius nustatyti valstybes nares, kurių iniciatyva pasiūlyta įtraukti jo pavardę į ginčijamus sąrašus.

21 2023 m. liepos 10 d. raštu Taryba perdavė ieškovui 2023 m. balandžio 20 d. bylą WK 5142/2023 INIT, kurioje pateikta informacijos apie Rusijos verslo aplinką ir ekonomiką.

22 2023 m. rugpjūčio 18 d. raštu Taryba perdavė ieškovui 2023 m. rugpjūčio 14 d. bylą WK 10555/2023 INIT ir 2023 m. rugpjūčio 16 d. bylą WK 5142/2023 ADD 1, kurioje pateikta papildomos informacijos apie Rusijos verslo aplinką ir ekonomiką.

23 2023 m. rugpjūčio 28 d. raštu, atsakydama į Reglamentu Nr. 1049/2001 grindžiamą prašymą leisti susipažinti su bylos medžiaga, Taryba atskleidė ieškovui tam tikrus dokumentus ir nurodė, kad tam tikrų kitų dokumentų negalima atskleisti dėl asmens duomenų ir tarptautinių santykių apsaugos, visų pirma, kiek tai susiję su 2023 m. rugpjūčio 9 d. byla WK 10524/2023 ir 2023 m. rugpjūčio 10 d. byla WK 10524/2023 REV 1.

24 2023 m. rugpjūčio 29 d. raštu ieškovas pateikė naują prašymą dėl peržiūros, jame taip pat prašė perduoti bylą WK 10524/23 REV1, nurodytą 2023 m. rugpjūčio 18 d. Tarybos rašte, tačiau su juo nepateiktą.

25 2023 m. rugsėjo 1 d. raštu ieškovas, remdamasis Reglamentu Nr. 1049/2001, pateikė kartotinį prašymą leisti susipažinti su dokumentais.

26 Priėmus 2023 m. rugsėjo mėn. aktus, ieškovo pavardė ginčijamuose sąrašuose buvo palikta dėl šių motyvų:

„[Ieškovas] yra vienas pagrindinių konsorciumo „Alfa Group“, kuriam priklauso „Alfa Bank“, vieno stambiausių Rusijos mokesčių mokėtojų, akcininkų. Manoma, kad jis yra vienas įtakingiausių asmenų Rusijoje. Jis turi tvirtus ryšius su Rusijos Federacijos prezidentu Vladimiru Putinu. Vladimiras Putinas už „Alfa Group“ lojalumą Rusijos valdžios institucijoms atsidėkojo teikdamas politinę pagalbą „Alfa Group“ investicijų užsienyje planams.

Draudimo bendrovės „Alfa Group Consortium“ patronuojamoji įmonė „AlfaStrakhovanie“ draudžia Rusijos Federacijos nacionalinės gvardijos („Rosgvardia“) federalinės tarnybos, kurios padaliniai veikia Rusijos kontroliuojamuose okupuotuose Ukrainos regionuose, transporto priemones, taip pat Rusijos Federacijos prezidento V. Putino asmens sargybinių transporto priemones. Kita vertus, „X5 Retail Group“, viena iš „Alfa Group“ patronuojamųjų įmonių, bendradarbiauja su „JSC Voentorg“ – subjektu, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, kuris teikia aprūpinimo maistu bei gėrimais ir skalbimo paslaugas, taip pat karines uniformas Rusijos Federacijos ginkluotosioms pajėgoms, ir kurio patronuojamoji įmonė parduoda marškinėlius su kariniu simboliu „Z“, kurį Rusijos propagandininkai naudoja Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą propaguoti. Taigi [ieškovas] aktyviai teikia materialinę arba finansinę paramą Rusijos sprendimus priimantiems asmenims, atsakingiems už Krymo aneksiją arba Ukrainos destabilizaciją, ir gauna iš jų naudos. Jis taip pat yra vienas iš įtakingiausių Rusijoje veiklą vykdančių verslininkų ir verslininkas, veikiantis ekonomikos sektoriuose, užtikrinančiuose didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, atsakingai už Krymo aneksiją ir Ukrainos destabilizaciją.“

27 2023 m. rugsėjo 15 d. raštu Taryba pranešė ieškovui, kad jo pavardė palikta ginčijamuose sąrašuose, ir atsakė į jo prašymus dėl peržiūros.

28 2023 m. spalio 23 d. raštu, atsakydama į ieškovo kartotinį prašymą, Taryba jam atskleidė tam tikrus dokumentus ir nurodė, kad remiantis Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečia įtrauka ir 4 straipsnio 1 dalies b punktu atsisakyta leisti susipažinti su kitais dokumentais, be kita ko, su bylomis WK 10524/2023 ir WK 10524/2023 REV 1.

29 2023 m. spalio 26 d. raštu Taryba perdavė ieškovui bylą WK 10524/2023 REV 1.

30 Dėl šio sprendimo 10 punkte nurodytų 2022 m. kovo 15 d. aktų ir šio sprendimo 12 punkte nurodytų 2022 m. rugsėjo 14 d. aktų buvo pareikštas ieškinys dėl panaikinimo, jis buvo atmestas 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimu *OT / Taryba* (T-193/22, EU:T:2023:716).

II. Faktinės aplinkybės, susiklosčiusios po ieškinio pareiškimo

31 2024 m. vasario 8 d. raštu Taryba informavo ieškovą apie savo ketinimą palikti jo pavardę ginčijamuose sąrašuose ir pateikė jam 2024 m. sausio 29 d. bylą WK 1303/2024 INIT ir 2024 m. sausio 29 d. bylą WK 5142/2023 ADD 2, kuriose pateikta papildomos informacijos apie Rusijos verslo aplinką ir ekonomiką.

32 2024 m. vasario 18 d. raštu ieškovas paprašė Tarybos persvarstyti jo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose.

33 2024 m. vasario 21 d. raštu Taryba pakartojo ieškovui savo ketinimą palikti jo pavardę ginčijamuose sąrašuose.

34 2024 m. vasario 27 d. raštu ieškovas paprašė Tarybos persvarstyti jo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose.

35 2024 m. kovo mėn. aktais ieškovo pavardė ginčijamuose sąrašuose palikta dėl šių motyvų:

„[Ieškovas] yra vienas iš pagrindinių „Alfa Group consortium“ akcininkų. Jis laikomas vienu iš įtakingiausių asmenų Rusijoje. Už „Alfa Group“ lojalumą Rusijos valdžios institucijoms Vladimiras Putinas atsidėkojo teikdamas politinę pagalbą „Alfa Group“ investicijų užsienyje planams.

Draudimo bendrovės „Alfa Group Consortium“ patronuojamoji įmonė „AlfaStrakhovanie“ draudžia Rusijos Federacijos nacionalinės gvardijos („Rosgvardia“) federalinės tarnybos, kurios padaliniai veikia Rusijos kontroliuojamuose okupuotuose Ukrainos regionuose, transporto priemones, taip pat Rusijos Federacijos prezidento Vladimiro Putino asmens sargybinių transporto priemones.

„AlfaStrakhovanie“ suteikė draudimą tokioms bendrovėms kaip „JSC Kalashnikov Concern“ ir „Central Scientific – Research Institute for Precision Machine Engineering“ (TsNIITochMash), kurių ginklus plačiai naudoja Rusijos kariuomenė Ukrainoje, įskaitant žiaurumus Bučoje.

Be to, „X5 Retail Group“, viena iš „Alfa Group“ patronuojamųjų įmonių, bendradarbiauja su „JSC Voentorg“ – subjektu, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, kuris teikia aprūpinimo maistu bei gėrimais ir skalbimo paslaugas, taip pat karines uniformas Rusijos Federacijos ginkluotosioms pajėgoms, ir kurio patronuojamoji įmonė parduoda marškinėlius su kariniu simboliu „Z“, kurį Rusijos propagandininkai naudoja Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą propaguoti. Taigi [ieškovas] aktyviai teikia materialinę arba finansinę paramą Rusijos sprendimus priimantiems asmenims, atsakingiems už Krymo aneksiją arba Ukrainos destabilizaciją, ir gauna iš jų naudos.

Jis taip pat yra vienas iš įtakingiausių Rusijoje veiklą vykdančių verslininkų ir verslininkas, veikiantis ekonomikos sektoriuose, užtikrinančiuose didelį pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, atsakingai už Krymo aneksiją ir Ukrainos destabilizaciją.“

36 2024 m. kovo 15 d. raštu Taryba pranešė ieškovui, kad jo pavardė palikta ginčijamuose sąrašuose, ir atsakė į jo prašymus dėl peržiūros.

37 2024 m. balandžio 10 d. raštu, paskelbus 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Aven / Taryba* (T-301/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:214) ir 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Fridman / Taryba* (T-304/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:215), ieškovas pateikė prašymą dėl peržiūros.

38 Dėl šio sprendimo 12 punkte nurodytų 2023 m. kovo 13 d. aktų buvo pareikštas ieškinys dėl panaikinimo, jis atmestas 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimu *OT / Taryba* (T-286/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:606).

III. Šalių reikalavimai

39 Ieškovas Bendrojo Teismo prašo:

– panaikinti ginčijamus aktus, kiek jie su juo susiję,

– nurodyti Tarybai pašalinti jo pavardę iš ginčijamų sąrašų,

– priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.

40 Taryba Bendrojo Teismo prašo:

– atmesti ieškinį,

– priteisti iš ieškovo bylinėjimosi išlaidas.

IV. Dėl teisės

A. Dėl Bendrojo Teismo kompetencijos nagrinėti ieškovo antrąjį reikalavimą

41 Antruoju reikalavimu ieškovas prašo Bendrojo Teismo nurodyti Tarybai pašalinti jo pavardę iš ginčijamų sąrašų. Taigi šiuo reikalavimu jis iš esmės prašo Bendrojo Teismo įpareigoti Tarybą.

42 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad Bendrasis Teismas, vykdydamas teisėtumo kontrolę pagal SESV 263 straipsnį, neturi kompetencijos nustatyti įpareigojimų Sąjungos institucijoms, organams, įstaigoms ir agentūroms (žr. 1995 m. spalio 26 d. Nutarties *Pevasa ir Inpesca / Komisija*, C-199/94 P ir C-200/94 P, EU:C:1995:360, 24 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; šiuo klausimu taip pat žr. 2021 m. birželio 9 d. Sprendimo *Borborudi / Taryba*, T-580/19, EU:T:2021:330, 34 punktą (nepaskelbtas Rink.) ir 2023 m. kovo 8 d. Sprendimo *Prigozhina / Taryba*, T-212/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:104, 19 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją), net jeigu jie susiję su jo sprendimų vykdymo tvarka (2016 m. rugsėjo 22 d. Nutarties *Gaki / Komisija*, C-130/16 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2016:731, 14 punktas ir 2016 m. liepos 19 d. Nutarties *Trajektna luka Split / Komisija*, T-169/16, nepaskelbta Rink., EU:T:2016:441, 13 punktas).

43 Taigi, nagrinėdamas pagal SESV 263 straipsnį pareikštą ieškinį, net jeigu būtų panaikinti aktai, kuriais fiziniam asmeniui, juridiniam asmeniui, subjektui ar organizacijai nustatytos arba paliekamos galioti ribojamosios priemonės, Bendrasis Teismas neturi kompetencijos nurodyti pašalinti tokio fizinio asmens pavardės, tokio juridinio asmens, subjekto ar organizacijos pavadinimo iš ginčijamų sąrašų.

44 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad antrasis reikalavimas turi būti atmestas dėl kompetencijos nebuvimo.

B. Dėl esmės

45 Grįsdamas ieškinį ieškovas nurodo tris pagrindus, grindžiamus, pirma, vertinimo klaida, antra, proporcingumo principo pažeidimu ir, trečia, teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu.

46 Bendrasis Teismas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti trečiąjį pagrindą, grindžiamą teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu, paskui – pirmąjį pagrindą, grindžiamą vertinimo klaida, ir galiausiai antrąjį pagrindą, grindžiamą proporcingumo principo pažeidimu.

1. Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, grindžiamo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu

47 Pirmiausia reikia išnagrinėti ieškovo argumentus dėl 2023 m. rugsėjo mėn. aktų, paskui – argumentus dėl 2024 m. kovo mėn. aktų.

a) Dėl 2023 m. rugsėjo mėn. aktų

48 Ieškovas mano, kad jo teisė į gynybą ir teisė į veiksmingą teismo procesą buvo pažeistos, nes Taryba jam nepateikė tam tikrų įrodymų, nors jų buvo paprašyta pateikiant prašymą leisti susipažinti su dokumentais.

49 Be to, ieškovas priekaištauja Tarybai dėl to, kad ši neatsižvelgė į jo prašymuose dėl peržiūros pateiktus argumentus, neindividualizavo atsakymų į šiuos prašymus, nepateikė jam patikimų įrodymų medžiagos, o tik neišsamią medžiagą ir atsisakė jį išklausyti.

50 Ieškovas teigia, kad Taryba neatsižvelgė į tai, jog jos pateiktų įrodymų nepakanka siekiant pagrįsti dėl jo nurodytus motyvus, kad būtų pateisintas jo pavardės palikimas ginčijamuose sąrašuose.

51 Taryba ginčija ieškovo argumentus.

52 Šiuo klausimu, pirma, reikia priminti, kad Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 41 straipsnio 2 dalies a punkte numatyta teisė būti išklausytam per bet kurią procedūrą, kuri yra neatsiejama nuo teisės į gynybą paisymo, užtikrina kiekvienam asmeniui galimybę naudingai ir veiksmingai pareikšti savo nuomonę per administracinę procedūrą prieš priimant sprendimą, kuris gali neigiamai paveikti jo interesus (žr. 2022 m. liepos 27 d. Sprendimo *RT France / Taryba*, T-125/22, EU:T:2022:483, 75 punktą ir 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 79 punktą).

53 Taip pat reikia priminti, kad tuo atveju, kai asmens ar subjekto, jau įtraukto į sąrašus, kuriais nustatomos ribojamosios priemonės, pavardė ar pavadinimas paliekamas sąrašuose, netikėtumas nebėra būtinas siekiant užtikrinti minėtų priemonių veiksmingumą, todėl prieš priimant tokius aktus iš principo turi būti pateikti kaltę patvirtinantys įrodymai ir suteikta galimybė atitinkamam asmeniui ar subjektui būti išklausytam (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 62 punktą; 2020 m. spalio 1 d. Sprendimo *Makhlouf / Taryba*, C-157/19 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:777, 44 punktą ir 2022 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Foz / Taryba*, T-296/20, EU:T:2022:298, 66 punktą (nepaskelbtas Rink.)).

54 Be to, teisės į gynybą paisymas taip pat apima teisę susipažinti su byla laikantis teisėtų konfidencialumo interesų, įtvirtintą Chartijos 41 straipsnio 2 dalies b punkte (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 99 punktą ir 2024 m. birželio 12 d. Sprendimo *Shammout / Taryba*, T-649/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:376, 36 punktą).

55 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas pabrėžė, kad apsaugos elementas, kurį užtikrina reikalavimas pranešti apie kaltę patvirtinančius įrodymus, ir teisė pateikti pastabas prieš priimant aktus, kuriais asmens pavardė ar subjekto pavadinimas paliekami asmenų ar subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąraše, yra pagrindinis ir esminis teisės į gynybą elementas. Juo labiau dėl to, kad nagrinėjamos ribojamosios priemonės turi didelį poveikį atitinkamų asmenų ir grupių teisėms ir laisvėms (2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 64 punktas ir 2022 m. gegužės 18 d. Sprendimo *Foz / Taryba*, T-296/20, EU:T:2022:298, 67 punktas (nepaskelbtas Rink.)).

56 Iš tiesų taisykle, kad asmeniui, kurio nenaudai priimtas sprendimas, turi būti suteikta galimybė pateikti pastabas prieš jį priimant, siekiama užtikrinti, kad atitinkama institucija galėtų atsižvelgti į visas svarbias aplinkybes. Veiksminga to asmens, kuriam skirtas sprendimas, apsauga būtent skirta, kad toks asmuo galėtų ištaisyti klaidą ar pateikti su savo individualia situacija susijusių įrodymų, kurie būtų palankūs tam, kad sprendimas būtų arba nebūtų priimtas arba nulemtų tam tikrą jo turinį (2011 m. gruodžio 21 d. Sprendimo *Prancūzija / People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 65 punktas ir 2021 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Aman Dimashq / Taryba*, T-259/19, EU:T:2021:821, 69 punktas).

57 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad 2023 m. rugsėjo mėn. aktuose nurodyti įtraukimo į sąrašą motyvai buvo iš dalies pakeisti, palyginti su ankstesnių aktų motyvais, tačiau paliktas motyvas, kad ieškovas yra „vienas pagrindinių konsorciumo „Alfa Group“ <…> akcininkų“; ši formuluotė iš esmės atitinka pirminių aktų motyvuose vartojamą „vieno pagrindinių akcininkų“ ar šio sprendimo 12 punkte minėtuose 2023 m. kovo 13 d. aktuose vartojamą „vieno iš pagrindinių akcininkų“ sąvoką. 2023 m. rugsėjo mėn. aktuose Taryba taikė ieškovui Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2023/1094, 2 straipsnio 1 dalies g punkto nuostatas, t. y. nuostatas, susijusias su „įtakingais verslininkais, veikiančiais Rusijoje“ (toliau – iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma dalis), ir nuostatas, susijusias su „verslininkais, veikiančiais ekonomikos sektoriuose, užtikrinančiuose didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei“ (toliau – iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečia dalis).

58 Reikia konstatuoti, kad 2023 m. birželio 19 d. raštu Taryba informavo ieškovą apie savo ketinimą palikti jo pavardę ginčijamuose sąrašuose remiantis iš dalies pakeistu motyvų projektu. Vėliau 2023 m. rugpjūčio 18 d. raštu Taryba patvirtino ieškovui ketinanti palikti jo pavardę ginčijamuose sąrašuose remiantis iš dalies pakoreguotu motyvų projektu. Pastarajame rašte ji nurodė ieškovui, kad kartu pateikia jam 2023 m. rugpjūčio 10 d. bylą WK 10524/2023 REV 1, bylą WK 10555/2023 INIT, kuriose yra su jo asmenine situacija susijusių įrodymų, ir bylą WK 5142/23 ADD 1, kurioje yra papildomos informacijos apie Rusijos verslo aplinką ir ekonomiką.

59 2023 m. rugpjūčio 29 d. raštu, išsiųstu Tarybos išorės santykių tarnybai, atsakingai už ribojamųjų priemonių peržiūrą, ieškovas pranešė, kad byla WK 10524/2023 REV 1 jam nebuvo pateikta, ir paprašė ją kuo greičiau perduoti.

60 Atsižvelgiant, be kita ko, į per posėdį pateiktus atsakymus, reikia pažymėti, kad Taryba neįrodė, jog byla WK 10524/2023 REV 1 ieškovui buvo perduota prieš priimant 2023 m. rugsėjo mėn. aktus. Taigi, remiantis bylos medžiaga, reikia konstatuoti, kad ši byla ieškovui buvo pateikta tik 2023 m. spalio 26 d., t. y. praėjus daugiau nei mėnesiui nuo minėtų aktų priėmimo.

61 Taigi, kadangi prieš priimdama 2023 m. rugsėjo mėn. aktus Taryba nepateikė ieškovui bylos WK 10524/2023 REV 1, ji pažeidė jo teisę į gynybą, visų pirma jo teisę būti išklausytam ir teisę susipažinti su bylos medžiaga, garantuojamas Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose.

62 Vis dėlto reikia priminti, kad iš suformuotos jurisprudencijos matyti, jog tam, kad dėl teisės į gynybą pažeidimo ginčijamas aktas būtų panaikintas, reikia, kad, nesant šio pažeidimo, procedūros rezultatas būtų buvęs kitoks, o tai turi įrodyti asmuo, kuris remiasi tokiu pažeidimu (šiuo klausimu žr. 2020 m. birželio 25 d. Sprendimo *Vnesheconombank / Taryba*, C-731/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2020:500, 73 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

63 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad ieškinyje ir dublike ieškovas nepaaiškino priežasčių, dėl kurių, jeigu byla WK 10524/2023 REV 1 jam būtų buvusi pateikta prieš priimant 2023 m. rugsėjo mėn. aktus, jam taikomų ribojamųjų priemonių peržiūros procedūra būtų galėjusi baigtis kitaip. Iš tiesų ieškovo argumentai nėra konkrečiai susiję su minėtos bylos nepateikimo per jam taikomų priemonių peržiūros procedūrą pasekmėmis, bet jais iš esmės siekiama užginčyti 2023 m. spalio 23 d. Tarybos tarnybos, atsakingos už galimybę visuomenei susipažinti su institucijų dokumentais, raštą, kuriuo atsisakyta leisti susipažinti su tam tikrais dokumentais remiantis Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto trečia įtrauka ir 4 straipsnio 1 dalies b punktu.

64 Be to, reikia priminti, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 54–56 punktų, asmens ar subjekto, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, teise susipažinti su bylos medžiaga siekiama leisti jam pateikti pastabas dėl prieš jį turimų įrodymų. Taigi, tokia teisė suteikiama tik asmeniui ar subjektui, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, siekiant užtikrinti jo gynybą per jam nustatytų priemonių peržiūros procedūrą. Nagrinėjamu atveju ieškovas priekaištauja Tarybai, be kita ko, dėl to, kad ši jam nepateikė bylos Nr. WK 10524/2023 INIT, t. y. bylos WK 10524/2023 REV 1 ankstesnės versijos. Šiam argumentui negalima pritarti, nes Taryba nesirėmė byla WK 10524/2023 INIT, kad pateisintų ieškovo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose 2023 m. rugsėjo mėn.

65 Siekdama pateisinti ieškovo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose 2023 m. rugsėjo mėn., Taryba rėmėsi 2022 m. kovo 12 d. byla WK 3073/2022 INIT ir 2022 m. gruodžio 14 d. byla WK 17621/2022 INIT, jos ieškovui buvo pateiktos priėmus šio sprendimo 10 punkte nurodytus 2022 m. kovo 15 d. aktus ir per peržiūros procedūrą, po kurios buvo priimti šio sprendimo 12 punkte nurodyti 2023 m. kovo 13 d. aktai. Ji taip pat rėmėsi 2023 m. rugpjūčio 14 d. bylomis WK 10555/2023 INIT ir WK 10524/2023 REV 1. Žinoma, nors pastaroji byla ieškovui buvo pateikta tik po to, kai priimti 2023 m. rugsėjo mėn. aktai, reikia konstatuoti, kad savo procesiniuose dokumentuose ieškovas nepaaiškino, kodėl negalima atmesti galimybės, kad peržiūros procedūros rezultatas galėjo būti kitoks, jei tokia byla būtų buvusi jam pateikta prieš priimant šiuos aktus. Be to, per posėdį paklaustas apie tai, ieškovas tik abstrakčiai nurodė, kad būtų galėjęs pateikti pastabas dėl aptariamoje byloje esančių įrodymų, tačiau nepaaiškino, kaip atsižvelgimas į šias pastabas būtų galėjęs lemti kitokį rezultatą.

66 Taigi, atsižvelgiant į šio sprendimo 62 punkte nurodytą jurisprudenciją, reikia konstatuoti, kad teisės susipažinti su bylos medžiaga ir teisės būti išklausytam pažeidimas nelemia 2023 m. rugsėjo mėn. aktų panaikinimo.

67 Kalbant apie ieškovo argumentus dėl Tarybos tarnybos, atsakingos už galimybę visuomenei susipažinti su dokumentais pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, atsisakymo jam pateikti tam tikrus dokumentus, susijusius su jo pavardės įtraukimu į ginčijamus sąrašus ir palikimu juose, be kita ko, informaciją apie valstybes nares, pasiūliusias nustatyti jam ribojamąsias priemones, reikia atskirti, pirma, Reglamente Nr. 1049/2001 numatytas visuomenės teisės susipažinti su institucijų turimais dokumentais normas ir, antra, Chartijos 41 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos teisės į gynybą, kuri apima teisę būti išklausytam ir teisę susipažinti su byla laikantis teisėtų konfidencialumo interesų, paisymą. Iš tiesų visuomenės teisės susipažinti su institucijų dokumentais pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 turėtojai ir tikslai labai skiriasi nuo teisės susipažinti su bylos medžiaga turėtojų ir tikslo per ribojamųjų priemonių, taikomų asmeniui, kuriam jos nustatytos, peržiūros procedūrą.

68 Pagal Reglamento Nr. 1049/2001 1 konstatuojamąją dalį šis reglamentas atitinka ESS 1 straipsnio antroje pastraipoje išreikštą siekį, kad sprendimai būtų priimami kuo atviriau ir kuo labiau priartinant juos prie piliečių. Kaip nurodyta to reglamento 2 konstatuojamojoje dalyje, visuomenės teisė susipažinti su institucijų dokumentais yra susijusi su šių institucijų demokratiškumu (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 1 d. Sprendimo *Švedija ir Turco / Taryba*, C-39/05 P ir C-52/05 P, EU:C:2008:374, 34 punktą). Siekiant šių tikslų, pagal minėto reglamento 2 straipsnio 1 dalį bet kuris Sąjungos pilietis arba bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar turintis registruotą buveinę valstybėje narėje, turi teisę susipažinti su institucijų dokumentais. Iš to matyti, kad šio reglamento tikslas yra visiems garantuoti galimybę susipažinti su viešais dokumentais, o ne tik leisti prašymą pateikusiam asmeniui susipažinti su juo susijusiais dokumentais (šiuo klausimu žr. 2005 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-110/03, T-150/03 ir T-405/03, EU:T:2005:143, 50 punktą). Iš tiesų pagal šio reglamento 6 straipsnio 1 dalį prašytojas neprivalo įrodyti kokio nors suinteresuotumo susipažinti su prašomais dokumentais, todėl jo prašymas turi būti nagrinėjamas taip pat, kaip ir bet kurio kito asmens pateiktas prašymas (2006 m. liepos 6 d. Sprendimo *Franchet ir Byk / Komisija*, T-391/03 ir T-70/04, EU:T:2006:190, 82 punktas ir 2023 m. gruodžio 20 d. Sprendimo *OCU / BPV*, T-496/18, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:857, 43 punktas). Be to, reikia priminti, kad taikant to paties reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas privalomas išimtis negalima atsižvelgti į individualų interesą, kuriuo gali remtis pareiškėjas, prašantis leisti susipažinti dokumentu, kuris yra asmeniškai su juo susijęs (2005 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Sison / Taryba*, T-110/03, T-150/03 ir T-405/03, EU:T:2005:143, 52 punktas).

69 Taigi, kiek ieškovas siekia ginčyti tai, kad 2023 m. spalio 23 d. sprendimu, priimtu pagal Reglamentą Nr. 1049/2001, Taryba nepagrįstai atsisakė leisti jam susipažinti su tam tikrais dokumentais, pakanka pažymėti, kad ieškovas savo reikalavimuose neprašo panaikinti minėto sprendimo.

70 Antra, reikia pažymėti, kad pagal Sąjungos teisės nuostatas, kuriomis remiantis buvo priimtos ribojamosios priemonės ieškovui, t. y. iš dalies pakeistą Sprendimą 2014/145 ir iš dalies pakeistą Reglamentą Nr. 269/2014, suinteresuotiesiems asmenims nesuteikiama teisės būti oficialiai išklausytiems. Be to, iš Chartijos 41 straipsnio 2 dalies a punkto taip pat nematyti, kad oficialus išklausymas yra vienintelis būdas tinkamai ir veiksmingai užtikrinti suinteresuotojo asmens teisės būti išklausytam įgyvendinimą (šiuo klausimu žr. 2022 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Boshab / Taryba*, C-242/21 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2022:375, 62 punktą ir 2023 m. vasario 9 d.

Sprendimo *Boshab / Taryba*, C-708/21 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2023:84, 54 punktą). Darytina išvada, kad ieškovas nepagrįstai teigia, jog dėl to, kad nebuvo surengta žodinio išklausymo, buvo pažeista jo teisė į gynybą.

71 Trečia, taip pat reikia atmesti ieškovo argumentą, kad Taryba neatsižvelgė į jo pateiktas pastabas ir neindividualizavo atsakymų į jo prašymus. Iš tiesų Taryba neprivalo papunkčiui atsakyti į pateiktas pastabas ir dokumentus (šiuo klausimu žr. 2008 m. spalio 23 d. Sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran / Taryba*, T-256/07, EU:T:2008:461, 95 punktą), o tai, kad ji neatsakė į visas ieškovo pateiktas pastabas ir dokumentus, neįrodo, kad ji į juos neatsižvelgė peržiūrėdama jo situaciją. Be to, iš 2023 m. rugsėjo 15 d. Tarybos rašto matyti, kad ji rėmėsi prašyme dėl peržiūros ir byloje, kurioje priimti 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimas *OT / Taryba* (T-193/22, EU:T:2023:716) ir 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimas *OT / Taryba* (T-286/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:606), ieškovo pateiktais panašiais argumentais ir darė nuorodą į ieškovo šioje byloje pateiktus pareiškimus ir pastabas. Be to, šiame rašte ji aiškiai atsakė į ieškovo pastabas dėl bendrovės *AlfaStrakhovanie*.

72 Ketvirta, reikia priminti, kad teise į veiksmingą teisminę gynybą, įtvirtinta Chartijos 47 straipsnyje, reikalaujama, kad suinteresuotasis asmuo galėtų sužinoti dėl jo priimto sprendimo motyvus arba perskaitęs patį sprendimą, arba jo prašymu pranešus jam apie šiuos motyvus, neribojant kompetentingo teismo teisės reikalauti iš atitinkamos institucijos juos pranešti, kad šis asmuo galėtų kuo geresnėmis sąlygomis ginti savo teises ir, susipažinęs su visa informacija, nuspręsti, ar tikslinga kreiptis į kompetentingą teismą, taip pat dėl to, kad šis teismas galėtų visiškai vykdyti atitinkamo sprendimo teisėtumo kontrolę (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P et C-595/10 P, EU:C:2013:518, 100 punktą).

73 Nagrinėjamu atveju ne vėliau kaip 2023 m. spalio 26 d. Taryba pateikė ieškovui visą informaciją, kuria ji rėmėsi priimdama 2023 m. rugsėjo mėn. aktus, įskaitant bylą WK 10524/2023 REV 1. Taigi reikia konstatuoti, kad ieškovas turėjo visą reikšmingą informaciją likus maždaug mėnesiui iki ieškinio, skirto užginčyti šių aktų teisėtumą, pareiškimo termino pabaigos ir likus daugiau nei trims savaitėms iki datos, kai šis ieškinys faktiškai pareikštas. Bet kuriuo atveju tai, kad prieš pareiškiant ieškinį nebuvo pateikta įrodymų, kuriais remdamasi Taryba pratęsė ribojamųjų priemonių taikymą, neturi įtakos atitinkamo asmens teisei į veiksmingą teisminę gynybą su sąlyga, kad šie įrodymai ieškovui pateikti, kad jis galėtų dėl jų pareikšti nuomonę dublike (šiuo klausimu žr. 2024 m. birželio 12 d. Sprendimo *Shammout / Taryba*, T-649/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2024:376, 52 ir 53 punktus). Taigi ieškovas nepagrįstai teigia, kad Taryba pažeidė jo teisę į veiksmingą teisminę gynybą, įtvirtintą Chartijos 47 straipsnyje, kai bylą WK 10524/2023 REV 1 pateikė po 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo, nes jis šią bylą turėjo prieš pareikšdamas ieškinį, kuriuo ginčijamas šių aktų teisėtumas šiame teismo procese.

74 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad trečiasis pagrindas, grindžiamas teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teismo procesą pažeidimu, turi būti atmestas, kiek juo siekiama užginčyti 2023 m. rugsėjo mėn. aktų teisėtumą.

b) Dėl 2024 m. kovo mėn. aktų

75 Ieškovas priekaištauja Tarybai dėl to, kad ši neatsakė į jo prašymą dėl peržiūros, kuriuo, paskelbus 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Aven / Taryba* (T-301/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:214) ir 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Fridman / Taryba* (T-304/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:215), jis prašė pašalinti jo pavardę iš ginčijamų sąrašų.

76 Taryba ginčija ieškovo argumentus.

77 Šiuo klausimu pakanka pažymėti, kad ieškovo argumentai, susiję su teisės į gynybą pažeidimu, grindžiami raštu, išsiųstu Tarybai po 2024 m. kovo mėn. aktų priėmimo, t. y. 2024 m. balandžio 11 d. Pagal suformuotą jurisprudenciją Sąjungos akto teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į teisines ir faktines aplinkybes, buvusias teisės akto priėmimo metu (šiuo klausimu žr. 2021 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Aman Dimashq / Taryba*, T-259/19, EU:T:2021:821, 110 punktą (nepaskelbtas Rink.) ir jame nurodytą jurisprudenciją). Todėl tai, kad Taryba neatsakė į šį raštą, negali paneigti 2024 m. kovo mėn. aktų teisėtumo.

78 Taigi ieškovas neįrodė, kad vykdant peržiūros procedūrą, po kurios buvo priimti 2024 m. kovo mėn. aktai, buvo pažeista jo teisė į gynybą.

79 Taigi reikia atmesti visą trečiąjį pagrindą, grindžiamą teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu.

2. Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, grindžiamo vertinimo klaida

80 Ieškovas teigia, kad Taryba padarė vertinimo klaidą, kai paliko jo pavardę ginčijamuose sąrašuose, priėmusi 2023 m. rugsėjo mėn. ir 2024 m. kovo mėn. aktus.

81 Taryba ginčija ieškovo argumentus.

a) Pirminės pastabos

82 Pirmiausia reikia priminti, kad nors Taryba turi tam tikrą diskreciją kiekvienu konkrečiu atveju nustatyti, ar įvykdyti teisiniai kriterijai, kuriais grindžiamos nagrinėjamos ribojamosios priemonės, vis dėlto Sąjungos teismai turi užtikrinti iš principo visišką visų Sąjungos teisės aktų teisėtumo kontrolę (šiuo klausimu žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 121 punktą).

83 Chartijos 47 straipsnyje garantuojama veiksminga teismine kontrole, be kita ko, reikalaujama, kad Sąjungos teismas įsitikintų, kad sprendimas, kuriuo nustatytos ar toliau taikomos ribojamosios priemonės ir kuris konkrečiai susijęs su atitinkamu asmeniu ar subjektu, būtų pagrįstas pakankamai svariais faktais. Tai reiškia, kad turi būti tikrinami dėstant motyvus, kuriais pagrįstas šis sprendimas, nurodyti faktai, todėl teismas turi patikrinti ne vien tai, ar nurodyti motyvai apskritai yra tikėtini, bet ir nustatyti, ar šie motyvai arba bent vienas jų, vertinami kaip pakankami patys savaime patvirtinti šį sprendimą, yra pagrįsti (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 119 punktą ir 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 122 punktą).

84 Tokį vertinimą reikia atlikti išnagrinėjant įrodymus ir informaciją ne atskirai, bet atsižvelgiant į jų kontekstą. Taryba įvykdo jai tenkančią įrodinėjimo pareigą, jei Sąjungos teismui pateikia visumą pakankamai konkrečių, tikslių ir neprieštaringų įrodymų, leidžiančių nustatyti, kad tarp asmens ar subjekto, kuriam taikoma lėšų įšaldymo priemonė, ir režimo arba apskritai situacijų, su kuriomis kovojama, yra pakankamas ryšys (žr. 2017 m. liepos 20 d. Sprendimo *Badica ir Kardiam / Taryba*, T-619/15, EU:T:2017:532, 99 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 124 punktą).

85 Būtent kompetentinga Sąjungos institucija kilus ginčui turi įrodyti motyvų, nurodytų dėl atitinkamo asmens ar subjekto, pagrįstumą, o ne šis asmuo ar subjektas turi pateikti šių motyvų pagrįstumą paneigiančių įrodymų. Šiuo tikslu nereikalaujama, kad Taryba pateiktų Sąjungos teismui visus duomenis ir įrodymus, susijusius su akte, kurį prašoma panaikinti, nurodytais motyvais. Pateikti duomenys ir įrodymai turi pagrįsti dėl atitinkamo asmens ar subjekto nurodytus motyvus (2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 121 ir 122 punktai ir 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Taryba / Fulmen ir Mahmoudian*, C-280/12 P, EU:C:2013:775, 66 ir 67 punktai; taip pat žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 123 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

86 Tokiu atveju Sąjungos teismas, remdamasis šia informacija ar įrodymais, turi patikrinti nurodytų faktinių aplinkybių materialinį tikslumą ir įvertinti jų įrodomąją galią atsižvelgdamas į konkretaus atvejo aplinkybes ir visų pirma į atitinkamo asmens ar subjekto pateiktas pastabas, jeigu tokių yra (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 18 d. Sprendimo *Komisija ir kt. / Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, EU:C:2013:518, 124 punktą).

87 Konkrečiau kalbant apie aktų, kuriais atitinkamo asmens pavardė palikta asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąraše, teisėtumo kontrolę, reikia priminti, kad šios priemonės yra apsauginio pobūdžio ir iš esmės laikinos, o jų galiojimas visada siejamas su faktinių ir teisinių aplinkybių, kuriomis remiantis jos nustatytos, tęsimusi ir būtinybe jas toliau taikyti, siekiant įgyvendinti jomis siekiamą tikslą. Taigi, periodiškai persvarstydama šias priemones, Taryba turi iš naujo įvertinti padėtį ir parengti tokių priemonių poveikio vertinimą, kad nustatytų, ar jos leido pasiekti pirminiu atitinkamų asmenų pavardžių ir subjektų pavadinimų įtraukimu į ginčijamą sąrašą siektus tikslus arba ar vis dar galima daryti tokią pačią išvadą dėl tų asmenų ir subjektų (žr. 2022 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Ilunga Luyoyo / Taryba*, T-108/21, EU:T:2022:253, 55 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją; 2022 m. spalio 26 d. Sprendimo *Ovsyannikov / Taryba*, T-714/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:674, 67 punktą).

88 Iš to matyti, kad, siekiant pateisinti asmens pavardės palikimą asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąraše, Tarybai nedraudžiama remtis tais pačiais įrodymais, kuriais pateisintas pirminis minėtame sąraše nurodyto asmens pavardės įtraukimas į jį, pakartotinis įtraukimas ar palikimas jame, jeigu, pirma, įtraukimo į sąrašą motyvai nepasikeitė ir, antra, kontekstas nepasikeitė taip, kad šie įrodymai taptų nebeaktualūs (šiuo klausimu žr. 2020 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *Kaddour / Taryba*, T-510/18, EU:T:2020:436, 99 punktą). Dėl konteksto raidos reikia atsižvelgti, pirma, į situaciją šalyje, kurios atžvilgiu nustatyta ribojamųjų priemonių sistema, ir konkrečią atitinkamo asmens situaciją (2022 m. spalio 26 d. Sprendimo *Ovsyannikov / Taryba*, T-714/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:674, 78 punktas, šiuo klausimu taip pat žr. 2020 m. rugsėjo 23 d. Sprendimo *Kaddour / Taryba*, T-510/18, EU:T:2020:436, 101 punktą) ir, antra, į visas reikšmingas aplinkybes ir, be kita ko, į tai, kad nebuvo pasiekti ribojamųjų priemonių tikslai (2022 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Ilunga Luyoyo / Taryba*, T-108/21, EU:T:2022:253, 56 punktas; šiuo klausimu ir pagal analogiją taip pat žr. 2020 m. vasario 12 d. Sprendimo *Amisi Kumba / Taryba*, T-163/18, EU:T:2020:57, 82–84 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

89 Atsižvelgiant būtent į šiuos principus reikia išnagrinėti, ar priimdama 2023 m. rugsėjo mėn. aktus ir vėliau 2024 m. kovo mėn. aktus Taryba padarė vertinimo klaidą, kai nusprendė palikti ieškovo pavardę ginčijamuose sąrašuose.

90 Šiuo klausimu iš ginčijamų aktų teksto matyti, kad ieškovo pavardė buvo palikta ginčijamuose sąrašuose remiantis materialinės ar finansinės paramos Rusijos sprendimus priimantiems asmenims, atsakingiems už Krymo aneksiją arba Ukrainos destabilizaciją, kriterijumi (iš dalies pakeisto Sprendimo 2014/145 2 straipsnio 1 dalies d punktas (toliau – d punkto kriterijus). Jis taip pat buvo įrašytas į sąrašą remiantis iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma ir trečia dalimis.

91 Bendrasis Teismas mano, kad pirmiausia reikia išnagrinėti, ar Taryba padarė vertinimo klaidą, kai paliko ieškovo pavardę remdamasi iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma ir trečia dalimis.

b) Dėl 2023 m. rugsėjo mėn. aktų

92 Savo argumentais, kuriais ginčijamas 2023 m. rugsėjo mėn. aktų teisėtumas, ieškovas teigia, kad Tarybos pateikti įrodymai yra nepatikimi, o jo pavardė buvo palikta ginčijamuose sąrašuose remiantis iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma ir trečia dalimis.

1) Dėl įrodymų patikimumo

93 Ieškovas teigia, kad didžioji dalis Tarybos naudotų šaltinių yra prastos kokybės, ir konkrečiai ginčija tam tikrų įrodymų patikimumą.

94 Taryba ginčija ieškovo argumentus.

95 Šiuo klausimu primintina, kad, remiantis suformuota jurisprudencija, Sąjungos teismo veiklai taikomas laisvo įrodymų vertinimo principas, o vienintelis kriterijus vertinant pateiktų įrodymų vertę yra jų patikimumas. Vertinant dokumento įrodomąją galią reikia patikrinti jame nurodytos informacijos tikrumą, atsižvelgiant, be kita ko, į dokumento kilmę, jo parengimo aplinkybes, adresatą, taip pat atsakyti į klausimą, ar jo turinys atrodo pagrįstas ir patikimas (žr. 2018 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Kaddour / Taryba*, T-461/16, EU:T:2018:316, 107 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2020 m. vasario 12 d. Sprendimo *Amisi Kumba / Taryba*, T-163/18, EU:T:2020:57, 95 punktą (nepaskelbtas Rink.) ir jame nurodytą jurisprudenciją).

96 Neturint įgaliojimų atlikti tyrimų trečiosiose šalyse, Sąjungos institucijų vertinimas faktiškai turi būti grindžiamas viešai prieinamais informacijos šaltiniais, ataskaitomis, straipsniais spaudoje, slaptųjų tarnybų ataskaitomis ar kitais panašiais informacijos šaltiniais (2018 m. kovo 14 d. Sprendimo *Kim ir kt. / Taryba ir Komisija*, T-533/15 ir T-264/16, EU:T:2018:138, 107 punktas ir 2022 m. birželio 1 d. Sprendimo *Prigozhin / Taryba*, T-723/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:317, 59 punktas).

97 Be to, pažymėtina, kad dėl ginkluoto konflikto, kuriame dalyvauja Rusijos Federacija ir Ukraina, praktiškai ypač sunku gauti prieigą prie tam tikrų šaltinių, aiškiai nurodyti tam tikros informacijos pirminį šaltinį ir surinkti parodymus iš asmenų, kurie sutiktų atskleisti savo tapatybę. Dėl to kylantys tyrimo sunkumai gali trukdyti pateikti tikslius įrodymus ir objektyvią informaciją (šiuo klausimu žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 116 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

98 Nagrinėjamu atveju siekdama pateisinti ieškovo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą ir trečią dalis Taryba rėmėsi 2022 m. kovo 12 d. bylos WK 3073/2022 INIT duomenimis, be kita ko, straipsniu „Why Mueller named a Russian Oligarch in Court“, paskelbtu 2018 m. balandžio 6 d. *The Dailly Beast* interneto svetainėje (dokumentas Nr. 1).

99 Kad pateisintų ieškovo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą ir trečią dalis, Taryba taip pat rėmėsi vienu iš byloje WK 17621/2022 INIT esančių įrodymų, t. y. su ieškovu susijusiu interneto tinklalapiu „Putin’s list“, kuriame lankytasi 2022 m. lapkričio 23 d. (dokumentas Nr. 2).

100 Siekdama patvirtinti ieškovo pavardės palikimo ginčijamuose sąrašuose pateisinimą pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą ir trečią dalis, Taryba taip pat atsižvelgė į tam tikrus 2023 m. rugpjūčio 10 d. bylos WK 10524/2023 REV 1 duomenis, t. y.:

– *AlfaStrakhovanie* pristatymą, paskelbtą šios bendrovės interneto svetainėje (žiūrėta 2023 m. gegužės 25 d.) (dokumentas Nr. 2);

– 2023 m. gegužės 4 d. *Radio Liberty* interneto svetainėje paskelbtą straipsnį „AlfaStrakhovanie ruled out the sale of business to third-party buyers“ (dokumentas Nr. 9);

– *X5 Retail Group* akcininkų pranešimą, paskelbtą šios bendrovės interneto svetainėje (žiūrėta 2023 m. birželio 1 d.) (dokumentas Nr. 10);

– *Rupep* interneto svetainės puslapį, susijusį su ieškovo verslo santykiais (žiūrėta 2023 m. birželio 12 d.) (dokumentas Nr. 17),

– 2023 m. gegužės 4 d. *Vedomosti* interneto svetainėje paskelbtą straipsnį „AlfaStrakhovanie confirmed the change of ownership of the company“ (dokumentas Nr. 19),

– straipsnį „Fridman’s Alfa Group to exit all Russian assets“, paskelbtą 2023 m. gegužės 5 d. *bne IntelliNews* interneto svetainėje (dokumentas Nr. 20).

101 Siekdama pateisinti ieškovo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą ir trečią dalis, Taryba taip pat atsižvelgė į 2023 m. rugpjūčio 14 d. byloje WK 10555/2023 INIT esančią informaciją, t. y.:

– 2023 m. birželio 5 d. Ukrainos centrinio banko raštą Europos Komisijai, kuriame išreiškiamas Ukrainos susirūpinimas dėl bandymų apeiti sankcijas (dokumentas Nr. 1);

– 2023 m. liepos 20 d. Ukrainos centrinio banko paskelbtą pranešimą spaudai dėl *Sense Bank* (dokumentas Nr. 2).

102 Pirmiausia reikia pažymėti, kad per posėdį ieškovas atsisakė savo argumentų dėl informacijos šaltinio *TAdivser* nepatikimumo.

103 Be to, dėl argumentų, kuriais ieškovas, remdamasis *Politico* paskelbtu straipsniu, pridėtu prie ieškinio, teigia, kad labai didelė dalis Tarybos naudotų šaltinių yra prastos kokybės, reikia pažymėti, kad šiame straipsnyje nėra sistemingai kvestionuojami visi Europos išorės veiksmų

tarnybos (EIVT) parengtos įrodymų medžiagos elementai, o tik keliami klausimai dėl tam tikrų informacijos šaltinių, kaip antai socialinių tinklų, tinklaraščių ar dirbtinio intelekto parengtos informacijos, patikimumo.

104 Reikia konstatuoti, kad nurodytas straipsnis nesusijęs su įrodymų medžiaga, kuria Taryba remiasi šioje byloje, ir kad ieškovas neįrodė, jog 98–101 punktuose nurodyti įrodymai gauti iš šaltinių, dėl kurių patikimumo atsižvelgiant į šį straipsnį kyla abejonių.

105 Dėl ieškovo argumentų, kad iš esmės su juo susijusi informacija, pateikta įrodymų bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumentuose Nr. 19 ir 20, nėra patikima, nes grindžiama anoniminiais šaltiniais, reikia pažymėti, kad šie dokumentai yra straipsniai, paskelbti ekonomikos srityje besispecializuojančių žiniasklaidos priemonių, t. y. *Vedomosti* ir *bne IntelliNews*, kurios rėmėsi BBC straipsnyje nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis, *ABH Holdings* valdybos nario teiginiais apie būtinybę perkelti šios bendrovės turtą ir anoniminiais šaltiniais. Tačiau vien dėl to, kad tam tikra šiuose dokumentuose esanti informacija gauta iš anoniminių žurnalistų informacijos šaltinių, ji netampa nepatikima. Iš tiesų, kadangi kalbama apie įmonių, dėl kurių šios žiniasklaidos priemonės, besispecializuojančios ekonomikos srityje, atliko tyrimus, vidaus šaltinius, reikalavimas, kad žurnalistai sistemingai atskleistų visuomenei savo šaltinių tapatybę, galėtų pažeisti žurnalistų informacijos šaltinių apsaugą.

106 Ieškovo argumentus, kuriais jis ginčija įrodymų bylos WK 5142/2023 ADD 1 dokumento Nr. 1 dėl įrodymų apie verslo aplinką ir ekonomiką Rusijoje, t. y. interneto svetainėje „Proekt“ paskelbto tyrimo, patikimumą, reikia atmesti kaip nereikšmingus, nes Taryba nesirėmė šiuo dokumentu, kad pateisintų ieškovo pavardės palikimą ginčijamuose sąrašuose pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą ir trečią dalis.

107 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į situaciją Rusijos Federacijoje ir į tai, kad Taryba neturi įgaliojimų atlikti tyrimus trečiosiose šalyse (žr. šio sprendimo 96 ir 97 punktus), ieškovas nepateikė įrodymų, galinčių paneigti šio sprendimo 98–101 punktuose nurodytų įrodymų medžiagoje esančių dokumentų įrodomąją galią.

2) Dėl iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmos ir trečios dalių taikymo ieškovui

108 Ieškovas teigia, kad Taryba klaidingai paliko jo pavardę ginčijamuose sąrašuose remdamasi iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma ir trečia dalimis.

109 Pirma, ieškovas teigia, kad Taryba padarė vertinimo klaidą, kai nurodė, kad jis yra vienas iš pagrindinių konsorciumo *Alfa Group*, kurį sudaro *Alfa Bank*, *Alfrastrakhovanie* ir *X5 Retail Group*, akcininkų.

110 Visų pirma ieškovas mano, kad konsorciumas *Alfa Group* neturi struktūros ir teisiškai neegzistuoja. Be to, jis teigia, kad pateikė įrodymų, jog, viena vertus, perleido *ABH Holdings*, kuriai priklauso *Alfa Bank Russie*, *Alfa Bank Ukraine* ir *AlfaStrakhovanie*, akcijas ir, kita vertus, *CTF Holdings*, kuriai priklauso *A1*, *X5 Retail Group* ir *IDS Borjomi*, akcijas. Jo nuomone, Taryba negali teigti, kad jis neperleido šių akcijų M. [*konfidencialu*] [1]

111 Be to, ieškovas teigia, kad jo turimų *CTF Holdings* akcijų perleidimas yra tinkamai įrodytas išrašu iš šios bendrovės tikrųjų savininkų registro.

[1] Neskelbiami konfidencialūs duomenys.

112 Ieškovas taip pat priekaištauja Tarybai dėl to, kad ši nepripažino dokumentų, pateiktų akcijų perleidimui pagrįsti, įrodomosios galios, remdamasi nepagrįstu faktu, kad su jo akcijų pirkėju, t. y. M. [*konfidencialu*], buvo pasirašytas slaptas susitarimas. Todėl jis mano, kad Taryba reikalauja pateikti paneigiančių įrodymų, kad būtų įrodytas aptariamas akcijų perleidimas.

113 Be to, ieškovas ginčija Tarybos argumentus, kad jis kontroliuoja *AlfaStrakhovanie*, motyvuodamas tuo, kad Tarybos turima informacija yra hipotetinė.

114 Antra, ieškovas iš esmės teigia, kad yra vienintelis verslininkas, kurio pavardė įtraukta į ginčijamus sąrašus, neatsižvelgiant į ankstesnes ar dabartines vykdomąsias pareigas. Šiuo klausimu jis mano, kad Taryba turėjo atsižvelgti į tai, kad dešimt metų laikotarpiu iki pirminio jo pavardės įtraukimo į minėtus sąrašus jis nėjo vykdomųjų pareigų.

115 Trečia, ieškovas pabrėžia, kad nevykdo ekonominės veiklos viename ar keliuose sektoriuose, užtikrinančiuose didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, todėl mano, kad negali būti laikomas vienu iš pagrindinių verslininkų Rusijoje. Jo teigimu, iš jurisprudencijos dėl pridėtinės vertės mokesčio (PVM) ir naujausios jurisprudencijos, susijusios su ribojamosiomis priemonėmis, priimtomis invazijos į Ukrainą kontekste, matyti, kad vien akcijų turėjimas negali leisti Tarybai daryti išvadą, kad jis vykdo veiklą ekonomikos sektoriuje.

116 Ketvirta, ieškovas teigia, kad iš dalies pakeisto Sprendimo 2014/145 2 straipsnio 1 dalies g punkto nuostatose įtvirtinta pagrindinių verslininkų ir Rusijos vyriausybės tarpusavio priklausomybės prezumpcija jam netaikoma. Jis mano, kad bylų WK 5142/2023 INIT ir WK 5142/2023 ADD1 dokumentuose, kuriuose yra informacijos apie verslo aplinką ir ekonomiką Rusijoje, jis neminimas ir kad tam tikri dokumentai, susiję su konsorciumo *Alfa Group* įmonėmis, įrodo, kad *Alfa Bank* nepriklauso V. Putinui artimų dominuojančių ekonominių subjektų glaudžiam ratui. Jis mano, kad nei jis, nei minėto konsorciumo bendrovės ar partneriai nepriklauso vienai iš tarpusavyje susijusių verslininkų kategorijų, nėra V. Putino draugai, susiję su KGB ar V. Putino tinklu Sankt Peterburge (Rusija), neveikia valstybės kontroliuojamuose sektoriuose ir negauna naudos dėl viešųjų pirkimų, mokesčių lengvatų ar specialaus režimo. Be to, jo teigimu, nė vienos iš šio konsorciumo įmonių valdyboje nebuvo Rusijos vyriausybės ministro ar asmeninio patikėtinio.

117 Penkta, per posėdį ieškovas teigė, kad *Rosvodokanal* neužtikrino Rusijos Federacijos vyriausybei didelių pajamų šaltinio, nes ši bendrovė sudarė tik 25–30 % privataus vandens tiekimo ir nuotekų valymo sektoriaus Rusijoje, o tai sudarė tik 10 % viso šio sektoriaus.

118 Taryba ginčija ieškovo argumentus.

119 Dėl bendro situacijos Ukrainoje konteksto konstatuotina, kad 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo dieną situacija Ukrainoje išliko sudėtinga. Be to, ribojamosios priemonės tebebuvo pateisinamos atsižvelgiant į siekiamą tikslą, t. y. daryti maksimalų spaudimą Rusijos valdžios institucijoms, kad jos nutrauktų savo veiksmus ir politiką, kuriais destabilizuojama Ukraina, bei karinę agresiją prieš šią šalį, taip pat padidinti Rusijos Federacijos veiksmų, kuriais siekiama pakenkti Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei, sąnaudas.

120 Pažymėtina, kad iki dalinio pakeitimo g punkto kriterijus buvo taikomas tik „įtaking[iems] verslininkams <…>, veikian[tiem]s ekonomikos sektoriuose, kuri[e] yra didelių pajamų šaltinis Rusijos Federacijos vyriausybei“. Sprendimu 2023/1094 iš dalies pakeitus šį kriterijų jo taikymo sritis buvo išplėsta įtraukiant „įtakingus verslininkus, veikiančius Rusijoje“ (iš dalies pakeisto

g punkto kriterijaus pirma dalis) ir „verslininkus, veikiančius ekonomikos sektoriuose, užtikrinančiuose didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei“ (iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečia dalis).

121 Pirmiausia, dėl iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmos dalies reikia pažymėti, kad sąvoka „įtakingi verslininkai“ reiškia verslininkų svarbą, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į jų profesinį statusą, ekonominės veiklos reikšmingumą, turimo kapitalo dydį arba jų funkcijas vienoje ar keliose įmonėse, kuriose jie vykdo šią veiklą (šiuo klausimu žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 143 punktą).

122 Iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma dalis rodo, kad pirminio g punkto kriterijaus pakeitimu tik buvo siekiama išplėsti ribojamųjų priemonių taikymo sritį, kad jos būtų taikomos visiems Rusijoje veiklą vykdantiems įtakingiems verslininkams, įskaitant tuos, kurie nevykdo veiklos ekonomikos sektoriuje, užtikrinančiame didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei.

123 Priežastys, pateisinančios Sprendimo 2014/145, iš dalies pakeisto Sprendimu 2022/329, 2 straipsnio 1 dalies g punkte numatyto kriterijaus išplėtimą, išdėstytos Sprendimo 2023/1094 4 konstatuojamojoje dalyje. Iš tiesų šioje konstatuojamojoje dalyje aprašomas Rusijos ekonomikos veikimas, kurio ypatumas – Rusijoje veiklą vykdančių įtakingų verslininkų ir Rusijos Federacijos vyriausybės tarpusavio priklausomybės ryšys. Taigi įtraukdama į šio kriterijaus formuluotę tokius verslininkus Taryba siekia panaudoti įtaką, kurią šios kategorijos asmenys gali daryti Rusijos režimui, ir taip paskatinti juos daryti spaudimą šiai vyriausybei, kad ji pakeistų savo politiką dėl Ukrainos.

124 Taikydama iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą dalį kiekvieno asmens, kurio pavardė įtraukta į ginčijamus sąrašus, individualiai situacijai Taryba turi įrodyti, pirma, kad fizinis asmuo gali būti laikomas „įtakingu verslininku“, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 121 punktą, ir, antra, kad šis fizinis asmuo vykdo veiklą Rusijoje. Šiuo klausimu svarbu pabrėžti, kad vien priklausymo įtakingų verslininkų, vykdančių veiklą Rusijoje, kategorijai pakanka būtinų priemonių priėmimui pagal minėtą kriterijaus dalį pateisinti, nesant reikalo pateikti įtakingo verslininko sąsajos su Rusijos režimu ar įtakingo verslininko ir paramos šiam režimui ar iš jo gaunamos naudos įrodymų (pagal analogiją žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Haswani / Taryba*, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 66 punktą ir 2022 m. rugsėjo 6 d. Nutarties *Haikal / Taryba*, C-113/21 P, nepaskelbta Rink., EU:C:2022:640, 41 punktą).

125 Nagrinėjamu atveju, kiek tai susiję su ieškovo asmenine situacija, iš įtraukimo į sąrašą motyvų matyti, kad jis laikomas vienu didžiausių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų.

126 Remiantis, be kita ko, bylos WK 3073/2022 INIT dokumente Nr. 1 pateikta informacija, ieškovas yra vienas iš konsorciumo *Alfa Group*, kuris yra didelė privati Rusijos pramonės ir finansų grupė, turinti interesų įvairiuose ekonomikos sektoriuose, steigėjų.

127 Taip pat reikia pažymėti, kad 2019 m. birželio mėn. *Alfa Bank Ukraine* pateiktame konsorciumo *Alfa Group* pristatyme, kuris yra atsiliepimo į ieškinį B.2 priede, yra nurodomos šio konsorciumo bendrovės, tarp jų – *ABH Holdings*, *AlfaStrakhovanie*, *X5 Retail Group* ir *A1*, bei patvirtinama bylos WK 17621/2022 INIT dokumente Nr. 2 pateikta informacija (2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-286/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka,

EU:T:2024:606, 94 punktas). Šią informaciją patvirtina ir bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumentas Nr. 2, kuriame nurodyta, kad 2023 m. gegužės 26 d. šį konsorciumą sudarė, be kita ko, *Alfa Bank*, *AlfaStrakhovanie*, *Rosvodokanal*, *X5 Retail Group* ir *A1*.

128 Be to, šalys neginčija ir iš bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumentų Nr. 9 ir 19 matyti, kad Liuksemburge įsteigtai *ABH Holdings* netiesiogiai priklauso, pirma, *Alfa Bank Russie*, be kita ko, per Kipre įsteigtą *ABH Financial* ir Rusijoje įsteigtą *AB Holding*, ir, antra, *AlfaStrakhovanie*, be kita ko, per Kipre įsteigtą *AlfaStrakhovanie Holdings* ir Rusijoje įsteigtą *Yuns-Holdings*. Reikia pažymėti, kad, kaip matyti, be kita ko, iš bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumento Nr. 17, ieškovas neginčija, kad jam priklausė 16,3239 % *ABH Holdings* akcijų.

129 Be to, iš bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumento Nr. 10 matyti, kad 47,86 % *X 5 Retail Group* akcijų priklauso Liuksemburge įsteigtai *CTF Holdings*, ir ieškovas to neginčija. Per posėdį šalys taip pat neginčijo, kad pastarajai bendrovei netiesiogiai priklausė ir *A1* per Kipre ir Rusijoje įsteigtas bendroves. Iš minėtos bylos medžiagos matyti, kad bendrovei *CTF Holdings* netiesiogiai priklauso *A1* per Liuksemburge įsteigtą *A1 Investment Holding*, Kipre įsteigtą *A1 Capital* ir Rusijoje įsteigtą *Management Company Group A1*. Reikia konstatuoti, kad ieškovas neginčija, jog yra vienas iš *CTF Holdings* steigėjų, kaip matyti iš įrodymų bylos WK 17621/2022 INIT dokumento Nr. 2, ir neginčija turėjęs šios Liuksemburge įsteigtos bendrovės akcijų. Per posėdį ieškovas ginčijo Tarybos teiginį, kad jam per *Intertrust Trustees* priklausė 11 % minėtos bendrovės akcijų, tačiau pripažino, kaip matyti iš dubliko C12 priedo, kad jam priklausė apie [*konfidencialu*] % *CTF Holdings* kapitalo.

130 Taigi Taryba mano, kad ieškovas dėl turimų *ABH Holdings* ir *CTF Holdings* akcijų buvo vienas didžiausių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų.

131 Ieškovas priekaištauja Tarybai, kad ši, pirma, neatsižvelgė į tai, kad 2022 m. kovo mėn. jis perleido savo *ABH Holdings* ir *CTF Holdings* akcijas, ir, antra, kad ji perkėlė įrodinėjimo pareigą, prašydama pateikti papildomų įrodymų, kad jis nebeturi jokio konsorciumo *Alfa Group* kapitalo.

132 Taigi reikia patikrinti, pirma, ar Taryba nepagrįstai perkėlė įrodinėjimo pareigą, kai reikalavo, kad ieškovas pateiktų įrodymų dėl kapitalo dalių perleidimo, ir, antra, ar, atsižvelgiant į ieškovo pateiktus įrodymus, Taryba padarė vertinimo klaidą, kai nusprendė, kad jis vis dar buvo vienas didžiausių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų.

133 Kiek tai susiję su ieškovo argumentu dėl įrodinėjimo pareigos perkėlimo, iš tiesų, kaip nurodyta šio sprendimo 85 punkte, būtent Taryba turi įrodyti motyvų, nurodytų dėl asmens ar subjekto, kurio pavardė ar pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus, pagrįstumą. Vis dėlto, kai asmuo, kuriam taikomos ribojamosios priemonės, kaip antai ieškovas, teigia, kad jo asmeninė situacija pasikeitė, palyginti su Tarybos nustatytomis faktinėmis aplinkybėmis, jis turi pateikti įrodymų, galinčių patvirtinti tokio pasikeitimo realumą, taigi ir tai, kad Taryba padarė šių aplinkybių vertinimo klaidą.

134 Šioje byloje, kaip matyti iš šio sprendimo 126–130 punktų, Taryba turėjo įrodymų, patvirtinančių, kad ieškovas buvo vienas didžiausių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų dėl turimų kapitalo dalių keliose šio konsorciumo bendrovėse, visų pirma per *ABH Holdings* ir *CTF Holdings*. Taigi ieškovas turi įrodyti, kad faktiškai perleido savo turimas minėtų bendrovių akcijas ir atsisakė savo, kaip minėtų bendrovių ir su jomis susijusių subjektų akcininko, prerogatyvų. Toks reikalavimas nereiškia įrodinėjimo pareigos perkėlimo, nes būtent ieškovas, kuris remiasi savo asmeninės situacijos pasikeitimu, turi įrodyti turimų konsorciumo *Alfa Group* bendrovių akcijų perleidimą

(pagal analogiją žr. 2019 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *HX / Taryba*, C-540/18 P, nepaskelbtas Rink., EU:C:2019:707, 50 punktą ir 2024 m. birželio 27 d. Sprendimo *Servier ir kt. / Komisija*, C-201/19 P, EU:C:2024:552, 124 punktą). Kadangi su bendrovių akcijų perleidimo procedūromis, tvarka ir sąlygomis susiję įrodymai yra dokumentai, su kuriais negali susipažinti nei Taryba, nei valstybės narės, ieškovas lengviausiai gali pateikti tokius įrodymus savo asmeninės situacijos pasikeitimui pagrįsti (pagal analogiją žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Timchenko ir Timchenko / Taryba*, T-644/22, apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:621, 64 punktą).

135 Nagrinėjamu atveju ieškovas teigė, kad jo turėtų apie 16 % *ABH Holdings* ir maždaug [*konfidencialu*] % *CTF Holdings* akcijų buvo perleistos tariamam perėmėjui 2022 m. kovo 14 d., t. y. dieną iki jo pavardės įtraukimo į ginčijamus sąrašus. Be to, kaip teigia ieškovas, tariamas minėtų akcijų perėmėjas tuo pačiu momentu taip pat įgijo maždaug [*konfidencialu*] % *ABH Holdings* akcijų ir maždaug [*konfidencialu*] % *CTF Holdings* akcijų, priklausiusių kitam akcininkui. Taigi tas pats perėmėjas [*konfidencialu*] tuo pačiu metu įgijo ne tik apie 36 % *ABH Holdings* akcijų, bet ir apie 54 % *CTF Holdings* akcijų. Turint omenyje *ABH Holdings* priklausantį turtą, t. y. *Alfa Bank Russie* ir *AlfaStrakhovanie*, ir *CTF Holdings* priklausantį turtą, t. y. platinimo bendrovę *X 5 Retail Group* ir Rusijos investicinę bendrovę *A1*, ieškovas per posėdį patvirtino, kad tariamas perleidimas buvo susijęs su didelėmis finansinėmis sumomis.

136 Taigi konkrečiomis šios bylos aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad ieškovas remiasi, be kita ko, savo asmeninės situacijos pasikeitimu, įvykusiu dieną iki jo pavardės įtraukimo į ginčijamus sąrašus, jis turėjo pateikti įrodymų, patvirtinančių, kad iki minėto įtraukimo į sąrašus tariami perleidimai reiškė faktinį jo akcijų nuosavybės perleidimą identifikuojamam ir nuo perleidėjo nepriklausomam perėmėjui. Ieškovo turėtų *ABH Holdings* ir *CTF Holdings* akcijų perleidimo tariamam perėmėjui įrodymai turi leisti nustatyti perleidimo atitiktį Sąjungos teisės nuostatoms, susijusioms su ribojamosiomis priemonėmis, o tai šiuo atveju reikštų įrodymą, kad akcijų perleidimai buvo faktiškai įvykdyti, laikantis taikytinos nacionalinės teisės ir įstatų, prieš įsigaliojant ieškovui taikomoms lėšų įšaldymo priemonėms. Šiuo atveju šių dviejų kontroliuojančiųjų bendrovių akcijų faktinio perdavimo įrodymai turėjo apimti veiksmus, susijusius su minėtų akcijų perleidimu, reikšmingas taikytinos nacionalinės teisės nuostatas ir aptariamų kontroliuojančiųjų bendrovių įstatų nuostatas.

137 Be to, siekdamas įrodyti, kad faktiškai atsisakė savo, kaip akcininko, prerogatyvų, ieškovas turėjo pateikti įrodymų dėl tariamų perleidimų sąlygų, tvarkos ir atlygio, visų pirma dėl minėtų akcijų perleidimo kainos. Priešingai, nei per posėdį teigė ieškovas, tokie su perleidimo kaina susiję įrodymai yra būtini siekiant įvertinti, ar tariami jo akcijų perleidimai reiškia faktinį jo kaip *ABH Holdings* ir *CTF Holdings* akcininko prerogatyvų atsisakymą. Iš tiesų, jei perleidėjas parduoda savo akcijas už kainą, kuri yra akivaizdžiai mažesnė už perleidžiamo turto vertę, šis perleidimas negali būti laikomas įvykdytu nepriklausomam trečiajam asmeniui (šiuo klausimu žr. 2023 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Mordashov / Taryba*, T-248/22, nepaskelbtas Rink., EU:T:2023:573, 101 punktą), nes tokiomis aplinkybėmis dėl naudos, kurią tokia kaina sudaro perėmėjui, perleidėjas galėtų ir toliau per perėmėją daryti įtaką bendrovės, kurios akcijos buvo perleistos, verslui, o tai galėtų paneigti tokio perleidimo tikrumą (šiuo klausimu žr. 2025 m. kovo 5 d. Sprendimo *Ponomarenko / Taryba*, T-249/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2025:202, 130 punktą). Todėl šiuo atveju pateiktuose įrodymuose taip pat turėjo būti nurodyta kaina, už kurią akcijos buvo perleistos, ir jos mokėjimo tvarka.

138 Svarbu pabrėžti, kad šios bylos aplinkybėmis šio sprendimo 136 ir 137 punktuose nurodytų įrodymų pateikimas negali būti laikomas nepagrįsta našta arba nepagrįstu konfidencialių duomenų atskleidimu. Iš tiesų ieškovas lengviausiai gali pateikti įrodymus dėl faktinio turėtų

ABH Holdings ir *CTF Holdings* akcijų perleidimo ir faktinio atsisakymo naudotis savo, kaip šių bendrovių ir su jomis susijusių subjektų akcininko, prerogatyvomis (žr. šio sprendimo 134 punktą).

139 Be to, tokiomis aplinkybėmis, kokios susiklostė šioje byloje, kai reikšmingi akcijų perleidimai buvo tariamai įvykdyti dieną prieš įsigaliojant ieškovui taikomoms lėšų įšaldymo priemonėms (žr. šio sprendimo 135 punktą) ir buvo naudojamos juridinės struktūros, kuriose dalyvauja keliose valstybėse įsteigtos bendrovės (žr. šio sprendimo 128 ir 129 punktus), ribojamųjų priemonių efektyvumas ir veiksmingumas galėtų būti paneigti, jei į tariamus bendrovių akcijų perleidimus būtų atsižvelgta nesant įrodymų, patvirtinančių jų tikrumą.

140 Kiek tai susiję su šiame ieškinyje pateiktais įrodymais, reikia išnagrinėti, ar jų pakanka įrodyti, kad ieškovas faktiškai perleido turimas *ABH Holdings* ir *CTF Holdings* akcijas ir faktiškai atsisakė savo, kaip minėtų bendrovių ir su jomis susijusių subjektų akcininko, prerogatyvų, todėl Taryba padarė vertinimo klaidą, kai nusprendė, kad jis vis dar buvo vienas iš pagrindinių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų.

141 Pirma, dėl tariamo *CTF Holdings* akcijų perleidimo [*konfidencialu*] ieškovas teigia, kad tai įvyko dieną iki jo pavardės įtraukimo į ginčijamus sąrašus, t. y. 2022 m. kovo 14 d.

142 Kaip matyti iš šio sprendimo 136 punkto, ieškovas vis dėlto turi pateikti, be kita ko, įrodymų, patvirtinančių, kad nagrinėjamas perdavimas buvo atliktas laikantis Sąjungos teisės nuostatų, susijusių su ribojamosiomis priemonėmis.

143 Pagal Sprendimo 2022/429 2 straipsnį ir Įgyvendinimo reglamento 2022/427 2 straipsnį ribojamosios priemonės ieškovui įsigaliojo šių aktų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną, t. y. 2022 m. kovo 15 d. – kitą dieną po tariamo ieškovo turėtų *CTF Holdings* akcijų perleidimo.

144 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad Reglamento Nr. 269/2014 2 straipsnio 1 dalyje, be kita ko, nustatyta, kad įšaldomos visos į ginčijamus sąrašus įrašytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms priklausančios, jų nuosavybe esančios, jų valdomos ar kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai. Šio reglamento 1 straipsnio f punkte sąvoka „lėšų įšaldymas“ apibrėžta kaip „bet kokio lėšų judėjimo, pervedimo, keitimo, naudojimo, galimybės jomis naudotis arba jų tvarkymo pakeičiant jų dydį, sumą, vietą, nuosavybę, valdymą, savybes, paskirtį arba atliekant bet kokius kitus pakeitimus, kurie leistų lėšas naudoti, įskaitant investicijų portfelio valdymą, draudimas“. Pagal minėto reglamento 1 straipsnio g punktą sąvoka „lėšos“ apibrėžiama kaip finansinis turtas ir visų rūšių išmokos, įskaitant, kaip matyti iš šios nuostatos iii punkto, viešai ir privačiai parduodamus vertybinius popierius ir skolos dokumentus, įskaitant vertybinius popierius ir akcijas, vertybinių popierių sertifikatus, obligacijas, vekselius, pažymėjimus akcijoms įsigyti nustatytu laiku ir nustatyta kaina, bendrovių obligacijas ir sutartis dėl išvestinių vertybinių popierių.

145 Taigi nagrinėjamu atveju nuo 2022 m. kovo 15 d. visos lėšos, kurios buvo ieškovo nuosavybe, jo valdomos ar kontroliuojamos Sąjungos teritorijoje, įskaitant Sąjungoje turimas bendrovių akcijas, buvo įšaldytos, jos nebegalėjo niekaip judėti, būti pervedamos, keičiamos, naudojamos ar prieinamos, dėl ko, be kita ko, pasikeistų jų nuosavybė, valdymas ar įvyktų kiti pakeitimai, leidžiantys jomis naudotis. Todėl minėtų ieškovo turimų akcijų įšaldymas galėjo būti panaikintas tik išbraukus jo pavardę iš ginčijamų sąrašų arba kompetentingoms institucijoms pritaikius vieną iš Reglamente Nr. 269/2014 numatytų išimčių.

146 Siekdamas įrodyti turimų *CTF Holdings* akcijų perleidimą, ieškovas pateikė tris dokumentus.

147 Visų pirma, kalbant apie dokumentą, pateiktą kaip išrašas iš *CTF Holdings* akcininkų registro (ieškinio A.27 priedas), ieškovas nurodo 2023 m. gegužės 16 d. akcijų, kurias turėjo kiekviena iš šiame dokumente paminėtų dviejų Kipre įsteigtų bendrovių, skaičių absoliučiąja verte ir nepateikia jokios kitos informacijos. Nesant reikalo priimti sprendimo dėl šio dokumento įrodomosios galios, pakanka konstatuoti, kad jis neleidžia įrodyti ieškovo turimų *CTF Holdings* akcijų perleidimo iki 2022 m. kovo 15 d.

148 Ieškovas taip pat pateikia Lichtenšteine įsteigtos bendrovės nuosavybės deklaraciją, kuri, jo nuomone, patvirtina, kad 2022 m. sausio 18 d. jis buvo galutinis naudos gavėjas ir akcininkas (dubliko C.10 priedas). Nesant reikalo priimti sprendimo dėl šio dokumento įrodomosios galios, pakanka konstatuoti, kad ši deklaracija neturi reikšmės įrodant jo turimų *CTF Holdings* akcijų nuosavybės perdavimą iki 2022 m. kovo 15 d. Iš tiesų minėtoje 2022 m. sausio 18 d. deklaracijoje tik nurodyta, kad ieškovas buvo galutinis šios Lichtenšteine įsteigtos bendrovės naudos gavėjas prieš tariamą nuosavybės minėtoje bendrovėje pasikeitimą.

149 Galiausiai ieškovas pateikia *Luxembourg Business Register* sudaryto *CTF Holdings* tikrųjų savininkų registro išrašą, kuriame iš tiesų nurodyta, kad visos šios bendrovės kapitalo dalys netiesiogiai priklauso [*konfidencialu*] ir [*konfidencialu*].

150 Vis dėlto reikia pažymėti, kad minėtame išraše nenurodyta data, kada ieškovo turimos *CTF Holdings* akcijos buvo perduotos [*konfidencialu*], nei šio perdavimo sąlygos. Taigi jame pateikta informacija apie tikruosius savininkus neleidžia nustatyti, kad ieškovas faktiškai perdavė minėtų akcijų nuosavybę prieš įsigaliojant 2022 m. kovo 15 d. jam nustatytoms ribojamosioms priemonėms.

151 Per posėdį Bendrojo Teismo paklaustas apie tai, kad minėtame išraše nenurodyta jo *CTF Holdings* akcijų faktinio perleidimo data ir kad tame išraše nurodyta, jog informacija buvo pakeista 2023 m. balandžio 25 d., t. y. praėjus daugiau nei metams po to, kai 2022 m. kovo 15 d. įsigaliojo jo lėšų įšaldymas, ieškovas teigė, kad šis išrašas patvirtina, jog minėtos akcijos buvo perleistos anksčiau nei pastaroji data, nes registro valdytojas patikrino deklaruotą informaciją. Kadangi šis teiginys nebuvo pagrįstas įrodant, be kita ko, remiantis šiam registrui taikytinais nacionalinės teisės aktais, kad minėtas valdytojas privalo sistemingai tikrinti jam teikiamas deklaracijas, reikia konstatuoti, kad aptariamas išrašas neleidžia įrodyti, jog šios akcijos iš tikrųjų buvo perleistos iki šios datos.

152 Taigi reikia konstatuoti, kad ieškovo pateikta informacija neleidžia įrodyti, kad jis faktiškai perdavė savo *CTF Holdings* akcijas iki jam nustatytų ribojamųjų priemonių įsigaliojimo 2022 m. kovo 15 d.

153 Be to, reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į tariamo perleidimo artumą ieškovo pavardės įtraukimo į ginčijamus sąrašus datai, vien ankstesnės nei 2022 m. kovo 15 d. pardavimo sutarties nepakanka, kad būtų įrodytas faktinis ieškovo turimų *CTF Holdings* akcijų nuosavybės perleidimas iki ieškovui taikomų lėšų įšaldymo priemonių įsigaliojimo. Viena vertus, tam, kad būtų galima manyti, jog nuosavybės perdavimas buvo faktinis ir suderinamas su Sąjungos teise, reikia įrodyti, kad šis perdavimas įvyko prieš įsigaliojant minėtoms priemonėms pagal taikytinas nacionalinės teisės normas ir įstatų nuostatas. Kita vertus, kadangi ieškovas per posėdį pripažino, kad vis dar

nebuvo gavęs apmokėjimo už minėtas akcijas, jis taip pat turi įrodyti, kad perleidimo sutarties nuostatose nebuvo nustatyta naikinamosios sąlygos pardavimo kainos nesumokėjimo arba mokėjimo atidėjimo atveju.

154 Be to, reikia priminti, kad nuo 2022 m. kovo 15 d. visos ieškovo turimos Sąjungoje įsteigtų bendrovių akcijos buvo įšaldytos, todėl nuo tos dienos bet kokiam jo turimų Liuksemburge įsteigtų bendrovių akcijų judėjimui, perdavimui ar pakeitimui reikėjo kompetentingų institucijų leidimo (žr. šio sprendimo 143–145 punktus). Reikia konstatuoti, kad ieškovas nesiremia jokia kompetentingų institucijų suteikta išimtimi, kad minėtų akcijų įšaldymas būtų panaikintas po to, kai jam buvo nustatytos ribojamosios priemonės.

155 Darytina išvada, kad, nesant įrodymų dėl tariamo ieškovo turimų *CTF Holdings* akcijų perleidimo atitikties Sąjungos teisės nuostatoms, susijusioms su ribojamosiomis priemonėmis, taip pat įrodymų dėl faktinio perleidimo, nesant naikinamojo pobūdžio sutarties nuostatų, Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo momentu ieškovas buvo šios bendrovės akcininkas.

156 Antra, dėl tariamo jo *ABH Holdings* akcijų perleidimo ieškovas teigia, kad tai įvyko dieną iki jo pavardės įtraukimo į ginčijamus sąrašus, t. y. 2022 m. kovo 14 d.

157 Iš bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumentų Nr. 9, 19 ir 20, t. y. straipsnių spaudoje, kuriuose rašoma apie *ABH Holdings* turimo Rusijos turto perdavimą į Rusiją, su kuriuo susijęs ieškovas, išties matyti, kad jis perdavė savo akcijas minėtoje bendrovėje [*konfidencialu*] 2022 m. kovo mėn. Vis dėlto šiuose straipsniuose nenurodyta tikslios datos, kada ieškovo akcijų nuosavybė faktiškai perduota [*konfidencialu*] ir visų pirma tai, ar šis perdavimas buvo užbaigtas prieš nustatant ieškovui ribojamąsias priemones.

158 Kiek tai susiję su iš Ukrainos nacionalinio banko gautais įrodymais, bylos WK 17621/2022 INIT dokumentas Nr. 1 ir bylos WK 10555/2023 INIT dokumentas Nr. 2, t. y. šios institucijos pranešimai spaudai, paskelbti atitinkamai 2022 m. spalio 28 d. ir 2023 m. liepos 20 d., išties rodo, kad [*konfidencialu*] [2] turėjo 40,9614 % *Sense Bank* (buvusio *Alfa Bank Ukraine*, kuris priklausė *ABH Holdings*) kvalifikuotąjį akcijų paketą po ieškovo ir kito akcininko akcijų šioje bendrovėje tariamo perleidimo. Tačiau šiuose minėto nacionalinio banko pranešimuose spaudai taip pat pabrėžiama, kad minėtos akcijos buvo įsigytos be išankstinio jo leidimo. Be to, iš 2023 m. birželio 5 d. šio nacionalinio banko rašto Komisijai (bylos WK 10555/2023 INIT dokumentas Nr. 1) matyti, kad pagal Ukrainos teisę susitarimas, pagal kurį [*konfidencialu*] leidžiama įsigyti reikšmingą *Sense Bank* akcijų paketą, turėjo būti laikomas niekiniu.

159 Dėl 2022 m. balandžio 15 d. Ukrainos nacionalinio banko sprendimo, pridėto prie dubliko (dubliko priedas C.3), reikia pažymėti, kad šio sprendimo rezoliucinės dalies 1 punkte ši institucija konstatavo, kad [*konfidencialu*] įgijo reikšmingą *Sense Bank* akcijų paketą pažeidžiant Ukrainos teisę, pagal kurią bet kuris asmuo, ketinantis įsigyti reikšmingą Ukrainos finansų įstaigos akcijų paketą, iš principo privalo iš anksto apie tai pranešti minėtam nacionaliniam bankui ir palaukti jo išankstinio leidimo. Be to, nei minėto sprendimo rezoliucinėje dalyje, nei motyvuose nėra aiškiai konstatuota, kad [*konfidencialu*] 2022 m. kovo 14 d. įgijo ieškovo turėtų *ABH Holdings* akcijų nuosavybę. Taigi, kiek tai susiję su pastarosios bendrovės turtu, buvusiu Ukrainoje, šis nacionalinis bankas tik konstatavo, kad šis perdavimas atliktas pažeidžiant Ukrainos bankų teisę.

[2] Neskelbiami konfidencialūs duomenys.

160 Darytina išvada, kad 2022 m. balandžio 15 d. Ukrainos nacionalinio banko sprendimas negali įrodyti, kad ieškovo turėtų *ABH Holdings* akcijų nuosavybė buvo perduota [*konfidencialu*] iki 2022 m. kovo 15 d.

161 Reikia pažymėti, kad ir kiti ieškovo pateikti įrodymai negali patvirtinti, kad jo turėtų *ABH Holdings* akcijų nuosavybė buvo iš tikrųjų perduota [*konfidencialu*] iki 2022 m. kovo 15 d.

162 Kalbant apie *ABH Holdings* auditorių išduotą pažymą (ieškinio A.30 priedas) ir šios bendrovės advokato kontoros parengtą pažymą (ieškinio A.25 priedas), reikia pažymėti, kad nė vienoje iš šių pažymų nėra vienareikšmės išvados, kad ieškovo nuosavybės teisė į šios bendrovės akcijas buvo faktiškai perduota iki minėtos datos. Viena vertus, pirmojoje iš šių pažymų nurodyta, kad „2022 m. kovo mėn. ieškovas pardavė visas savo akcijas ir nebebuvo [aptariamos bendrovės] akcininkas“, tačiau nėra aiškiai nurodyta tiksli faktinio akcijų perdavimo data. Kita vertus, antrojoje iš šių pažymų tik konstatuojama akcininkų balsavimo laisvė. Tiesa, minėtoje pažymoje yra pateikiamas sąrašas dokumentų, tarp jų – sandorių dokumentai, susiję su ieškovo teisių šioje bendrovėje pardavimu [*konfidencialu*] 2022 m. kovo 14 d., atitinkamos bendrovės įstatai, akcininkų susitarimas, informacija apie šios bendrovės ir į sąrašus įtrauktų asmenų sutartinius santykius, taip pat 2022 m. balandžio 25 d. tos pačios bendrovės ir [*konfidencialu*] sudarytas įsipareigojimo dokumentas. Vis dėlto, kadangi prie pažymos šie dokumentai nebuvo pateikti, neįmanoma nustatyti, ar šių akcijų nuosavybė buvo faktiškai perduota iki 2022 m. kovo 15 d.

163 Dėl 2022 m. balandžio 6 d. *ABH Holdings* direktoriaus parengtos pažymos (ieškinio A.30 priedas), pagal kurią nuo tada, kai 2022 m. kovo 14 d. tariamai pardavė turimas šios bendrovės akcijas trečiajam asmeniui, ieškovas nebeturi nuosavybės interesų, remiantis šio sprendimo 95 punkte nurodyta jurisprudencija reikia pažymėti, kad šios pažymos, kurią išdavė šios bendrovės, kurios akcininkas buvo ieškovas, direktorius, įrodomoji galia turi būti vertinama kaip santykinė (2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 153 punktas). Taigi, nesant kitų tokį teiginį pagrindžiančių įrodymų, vien ši pažyma negali įrodyti, kad minėtų akcijų nuosavybė buvo faktiškai perduota 2022 m. kovo 14 d.

164 Dėl *Luxembourg Business Register* parengto *ABH Holdings* tikrųjų savininkų registro išrašo, nevertinant šio dokumento, kuriame nėra valdytojo parašo, patikimumo, reikia pažymėti, kad 2022 m. kovo 22 d. yra nurodyta kaip paskutinio pakeitimo data, t. y. praėjus savaitei po ieškovo lėšų įšaldymo priemonių įsigaliojimo. Šios bylos aplinkybėmis, kai stambūs akcijų perleidimai tariamai įvykdyti dieną iki minėtų priemonių įsigaliojimo (žr. šio sprendimo 135 punktą), minėto išrašo nepakanka siekiant įrodyti, kad ieškovas faktiškai perleido turimų minėtos bendrovės akcijų nuosavybę prieš įšaldant jos lėšas. Dėl tų pačių priežasčių, kurios nurodytos šio sprendimo 151 punkte, šis išrašas negali įrodyti, kad minėtų akcijų nuosavybė faktiškai perduota iki 2022 m. kovo 15 d.

165 Be to, reikia pažymėti, kad, atsižvelgiant į tariamo perleidimo artumą ieškovo pavardės įtraukimo į ginčijamus sąrašus datai, vien ankstesnės nei 2022 m. kovo 15 d. pardavimo sutarties pateikimo nepakanka, kad būtų įrodytas faktinis ieškovo turėtų *ABH Holdings* akcijų nuosavybės perleidimas iki lėšų įšaldymo priemonių įsigaliojimo. Viena vertus, tam, kad nuosavybės perdavimas būtų suderinamas su Sąjungos teise, reikia įrodyti, kad jis užbaigtas prieš įsigaliojant minėtoms priemonėms pagal taikytinas nacionalinės teisės normas ir įstatų nuostatas. Kita vertus, kadangi ieškovas per posėdį pripažino, kad vis dar nebuvo gavęs apmokėjimo už minėtų akcijų perleidimą, jis taip pat turi įrodyti, kad perleidimo sutarties nuostatose nebuvo nustatyta naikinamosios sąlygos pardavimo kainos nesumokėjimo arba mokėjimo atidėjimo atveju.

166 Taigi, atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta šio sprendimo 157–165 punktuose, Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo momentu ieškovas buvo *ABH Holdings* akcininkas.

167 Kadangi Taryba teisingai nusprendė, kad ieškovas buvo *CTF Holdings* (žr. šio sprendimo 155 punktą) ir *ABH Holdings* (žr. šio sprendimo 166 punktą) akcininkas, negalima jai priekaištauti, kad ji padarė vertinimo klaidą, kai kvalifikavo jį kaip vieną iš pagrindinių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo momentu.

168 Neginčijama, kad *Alfa Bank Russie* yra vienas didžiausių privačių Rusijos komercinių ir investicijų bankų, kad *AlfaStrakhovanie* yra viena didžiausių draudimo bendrovių Rusijoje ir kad *X5 Retail Group* yra viena didžiausių Rusijos mažmeninės prekybos sektoriaus bendrovių. *A1* (buvusi *Alfa-Eco*) yra Rusijoje įsikūrusi investicinė bendrovė.

169 Taigi, atsižvelgdama į konsorciumo *Alfa Group* bendrovių veiklos Rusijoje mastą, Taryba, nepadarydama vertinimo klaidos, galėjo nuspręsti, kad ieškovas yra Rusijoje veiklą vykdantis įtakingas verslininkas, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą dalį.

170 Kiti ieškovo argumentai negali paneigti šios išvados.

171 Pirma, negalima pritarti ieškovo argumentams, kad vykdomųjų pareigų vykdymas yra būtina pripažinimo „įtakingu“, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą dalį, sąlyga. Iš tiesų, kadangi vien reikšmingo kapitalo turėjimo vienoje ar keliose svarbiose bendrovėse gali pakakti, kad asmuo būtų laikomas įtakingu verslininku, vykdomųjų pareigų vykdymas nėra būtina sąlyga tam, kad fizinis asmuo būtų laikomas „įtakingu“ verslininku (šiuo klausimu žr. 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 151 punktą). Todėl tai, kad kelerius metus iki pirminių aktų priėmimo ieškovas nebėjo vykdomųjų pareigų su konsorciumu *Alfa Group* susijusiuose subjektuose, neturi reikšmės.

172 Antra, taip pat reikia atmesti ieškovo argumentus, kad jis nevykdė veiklos Rusijoje, motyvuojant tuo, kad iš jurisprudencijos PVM srityje matyti, jog vien faktinio ar numanomo akcijų turėjimo savaime nepakanka pripažinti, kad „ekonominė veikla“ vykdoma. Iš tiesų pakanka priminti, kad sąvoka „ekonominė veikla“ PVM srityje priklauso kitam teisiniam kontekstui nei tas, kuriam priskiriamas iš dalies pakeistas g punkto kriterijus, kurio pirma dalis susijusi su „Rusijoje veiklą vykdančiais“ įtakingais verslininkais (šiuo klausimu žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-286/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:606, 92 punktą).

173 Trečia, reikia atmesti ieškovo argumentus, kad jam netaikoma įtakingų verslininkų ir Rusijos vyriausybės tarpusavio priklausomybės prezumpcija, nes jis nepriklauso V. Putinui artimų verslininkų kategorijai ir nė vienai iš jo įmonių valdžios institucijos netaikė lengvatinės tvarkos. Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma dalimi tik siekta nustatyti objektyvų, autonomišką ir pakankamą kriterijų, leidžiantį pateisinti tam tikrų asmenų pavardžių įtraukimą į ginčijamus sąrašus, pagal kurį reikalaujama, kad Taryba pateiktų įrodymus dėl dviejų kumuliacinių elementų, t. y. kad atitinkamas asmuo yra įtakingas verslininkas ir kad šis asmuo vykdo veiklą Rusijoje. Todėl ieškovas negali teigti, kad minėtoje dalyje įtvirtinta prezumpcija (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2020 m. liepos 9 d. Sprendimo *Haswani / Taryba*, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 79 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Be to, kaip pažymėta šio sprendimo 124 punkte, siekiant pateisinti minėtą įtraukimą į sąrašą remiantis šia dalimi, nebūtina pateikti nei ieškovo ir Rusijos režimo ryšio įrodymų, nei paramos šiam režimui ar iš jo gaunamos naudos įrodymų. Taigi taikant tą pačią dalį neturi reikšmės tai, ar

ieškovas yra V. Putinui artimas asmuo, susijęs su KGB ar Sankt Peterburgo tinklu, ar jis vykdo veiklą valstybės kontroliuojamuose sektoriuose arba ar naudojosi viešojo pirkimo sutartimis, mokesčių lengvatomis ar specialia tvarka. Tas pats pasakytina apie tai, kad nė vienos iš jo bendrovių valdyboje nebuvo Rusijos vyriausybės ministrų ar asmeninių patikėtinių.

174 Ketvirta, ieškovo teiginiams, kad Taryba padarė vertinimo klaidą, nes konsorciumas *Alfa Group* neturi teisinio subjektiškumo, todėl ieškovas negali būti jo akcininkas, negalima pritarti. Iš tiesų šio konsorciumo akcininko statusas gali apimti visas įmones, kurios priklauso šiam konsorciumui (šiuo klausimu žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-286/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:606, 116 punktą). Be to, kaip matyti iš bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumento Nr. 2, t. y. iš *AlfaStrakhovanie* interneto svetainės tinklalapio, ši bendrovė prisistato kaip priklausanti „finansiniam ir pramoniniam konsorciumui *Alfa Group*“.

175 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ieškovas neįrodė, jog Taryba padarė vertinimo klaidą, kai priimdama 2023 m. rugsėjo mėn. aktus paliko jo pavardę ginčijamuose sąrašuose pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą dalį.

176 Toliau, siekiant išsamumo reikia pažymėti, kad, skirtingai nuo Sprendimo 2014/145 2 straipsnio 1 dalies g punkto (Sprendime 2022/329 pateikta pirminė redakcija) ir iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmos dalies, kuriuose konkrečiai nurodyti „įtakingi verslininkai“, iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečia dalimi išplečiama ribojamųjų priemonių taikymo sritis asmenų atžvilgiu, nebereikalaujant, kad verslininkai būtų „įtakingi“.

177 Svarbu pabrėžti, kad, atsižvelgiant į Sprendimo 2023/1094 4 konstatuojamojoje dalyje nurodytus Tarybos siekiamus tikslus daryti maksimalų spaudimą Rusijos valdžios institucijoms, kad jos nutrauktų savo veiksmus ir politiką, kuriais destabilizuojama Ukraina, sąvoka „verslininkai“ apima tik fizinius asmenis, kurie vykdo kokybiškai arba kiekybiškai nemažą ekonominę veiklą ekonomikos sektoriuose, užtikrinančiuose didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, ir kurių pavardžių įtraukimas į aptariamą sąrašą gali padidinti Rusijos Federacijos veiksmų, kuriais siekiama pakenkti Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei, sąnaudas, taigi padidinti spaudimą Rusijos Federacijai, atsakingai už invaziją į Ukrainą (šiuo klausimu žr. 2025 m. sausio 29 d. Sprendimo *Vinokurov / Taryba*, T-1106/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2025:106, 48 punktą).

178 Be to, kiek tai susiję su ekonomikos sektoriais, užtikrinančiais didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, iš iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečios dalies formuluotės aiškiai matyti, kad Rusijos Federacijos vyriausybei didelių pajamų šaltinis turi būti ekonomikos sektorius, o ne fizinis ar juridinis asmuo, kurio pavardė ar pavadinimas įtrauktas į ginčijamus sąrašus. Tiesa, iš dalies pakeistame Sprendime 2014/145 sąvoka „didelių pajamų šaltinis“ neapibrėžta. Vis dėlto kokybinio būdvardžio „didelių“, siejamo su žodžiais „pajamų šaltinis“, vartojimas reiškia, kad šis pajamų šaltinis turi būti reikšmingas, vadinasi, nemažas (šiuo klausimu žr. 2025 m. sausio 29 d. Sprendimo *Vinokurov / Taryba*, T-1106/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2025:106, 49 punktą).

179 Nagrinėjamu atveju ieškovas pripažįsta, kad 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo momentu jis vis dar buvo *Rosvodokanal* akcininkas. Reikia pažymėti, kad konsorciumą *Alfa Group* pristatančiame dokumente (atsiliepimo į ieškinį B.2 priedas) minėta bendrovė apibūdinta kaip vienas didžiausių Rusijos privačių ūkio subjektų vandens tiekimo ir sanitarijos srityje, teikianti paslaugas maždaug

5 mln. klientų septyniuose Rusijos miestuose, joje dirba apie 10 000 žmonių. Be to, kaip matyti iš įrodymų bylos WK 10524/2023 REV 1 dokumento Nr. 2, ši bendrovė nurodyta kaip priklausanti šiam konsorciumui.

180 Todėl reikia pripažinti, kad vien dėl to, jog ieškovas yra *Rosvodokanal* akcininkas, jis vykdo kokybiškai arba kiekybiškai nemažą ekonominę veiklą, todėl yra verslininkas, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečią dalį.

181 Remiantis jurisprudencija, vandens tiekimo ir sanitarijos sektorius yra didelių pajamų šaltinis Rusijos vyriausybei, nes 2022 m. jis sugeneravo daugiau kaip 94 mlrd. Rusijos rublių (RUB) (apie 967 mln. EUR) mokestinių pajamų (šiuo klausimu žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-286/23, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:606, 126 ir 127 punktus).

182 Negalima pritarti per posėdį ieškovo pateiktiems argumentams, kad *Rosvodokanal* sumokėti mokesčiai sudaro tik labai nedidelę visos šio sektoriaus sumokėtų mokesčių sumos dalį. Iš tiesų, kaip nurodyta šio sprendimo 178 punkte, svarbios yra sektoriaus pajamos, o ne atitinkamo asmens ar subjekto sumokėti mokesčiai.

183 Vadinasi, vien to, kad 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo momentu ieškovas buvo *Rosvodokanal* akcininkas, pakako, kad jo asmeninei situacijai būtų taikoma iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečia dalis.

184 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai 2023 m. rugsėjo mėn. aktų priėmimo dieną nusprendė, kad ieškovas buvo Rusijoje veiklą vykdantis įtakingas verslininkas, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą dalį, ir verslininkas, vykdantis veiklą sektoriuje, kuris yra didelių pajamų šaltinis Rusijos Federacijos vyriausybei, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečią dalį.

185 Remiantis jurisprudencija, dėl sprendimo, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės, teisėtumo kontrolės ir, atsižvelgiant į jų prevencinį pobūdį, pažymėtina, kad jeigu Sąjungos teismas konstatuoja, kad bent vienas iš nurodytų motyvų yra pakankamai tikslus ir konkretus, kad jis pagrįstas ir pats savaime yra pakankamas pagrindas paremti šį sprendimą, aplinkybė, kad kiti iš šių motyvų tokie nėra, negali pateisinti to sprendimo panaikinimo (žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72 punktą ir 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 186 punktą).

186 Taigi, nesant reikalo nagrinėti kitų ieškovo argumentų, kuriais ginčijamas jo pavardės palikimas ginčijamuose sąrašuose remiantis d punkto kriterijumi, reikia atmesti ieškinio pirmąjį pagrindą, grindžiamą Tarybos padaryta vertinimo klaida, kai ji nusprendė palikti ieškovo pavardę ginčijamuose sąrašuose priimdama 2023 m. rugsėjo mėn. aktus.

c) Dėl 2024 m. kovo mėn. aktų

187 Ieškovas teigia, kad nuo 2022 m. kovo mėn. jis nebėra konsorciumo *Alfa Group* akcininkas. Jis teigia, kad perleido savo akcijas bendrovėse *Alfa Bank Russie*, *AlfaStrakhovanie Russie* ir *CTF Holdings*.

188 Atsižvelgdamas į 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Aven / Taryba* (T-301/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:214) ir 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimą *Fridman / Taryba* (T-304/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:215), ieškovas mano, kad jo pavardės palikimas ginčijamuose sąrašuose yra nepateisinamas skirtingas požiūris į jo asmeninę situaciją ir ieškovų bylose, kuriose priimti minėti sprendimai, situaciją.

189 Taryba ginčija ieškovo argumentus.

190 Dėl bendrų aplinkybių, kuriomis Taryba pateisino nagrinėjamų ribojamųjų priemonių priėmimą (žr. šio sprendimo 88 punktą), reikia konstatuoti, kad 2024 m. kovo mėn. aktų priėmimo dieną situacija Ukrainoje išliko sudėtinga. Be to, minėtos priemonės tebebuvo pateisinamos atsižvelgiant į jų siekiamą tikslą, t. y. daryti maksimalų spaudimą Rusijos valdžios institucijoms, kad jos nutrauktų savo veiksmus ir politiką, kuriais destabilizuojama Ukraina, bei karinę agresiją prieš šią šalį, taip pat padidinti Rusijos Federacijos veiksmų, kuriais siekiama pakenkti Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei, sąnaudas.

191 Kalbant apie ieškovo asmeninę situaciją, pažymėtina, kad 2024 m. kovo mėn. aktuose pateiktuose įtraukimo į sąrašą motyvuose jis laikomas nebe „vienu didžiausių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų“, o „vienu iš pagrindinių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų“. Taigi reikia konstatuoti, kad iš esmės tai yra tie patys motyvai kaip ir nurodytieji 2023 m. rugsėjo mėn. aktuose.

192 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad per peržiūros procedūrą, po kurios buvo priimti 2024 m. kovo mėn. aktai, ieškovas nesirėmė jokia nauja informacija, kad įrodytų, jog nebėra vienas iš pagrindinių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų.

193 Pareiškime dėl ieškinio patikslinimo siekdamas įrodyti, kad nebebuvo vienas iš pagrindinių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų per *ABH Holdings*, ieškovas pateikė *Luxembourg Business Register* (minėto pareiškimo E.5 priedas) parengtą šios bendrovės tikrųjų savininkų registro išrašą, kuriame, skirtingai nuo ieškinio A.28 priede esančio išrašo, yra valdytojo parašas.

194 Pirma, kiek tai susiję su iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmos dalies taikymu ieškovui, reikia pažymėti, kad jis nepateikė jokios naujos informacijos, kad įrodytų, jog nuosavybė į jo turimas *CTF Holdings* akcijas buvo faktiškai perleista iki jam nustatytų ribojamųjų priemonių įsigaliojimo dienos. Taigi dėl tų pačių motyvų, kurie išdėstyti šio sprendimo 142–155 punktuose, reikia konstatuoti, kad Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad 2024 m. kovo mėn. aktų priėmimo momentu ieškovas buvo minėtos bendrovės akcininkas.

195 Dėl tariamo *ABH Holdings* akcijų perleidimo, turint omenyje, kad tikrųjų savininkų registro išraše su valdytojo parašu nenurodyta tikslios datos, kada šios akcijos buvo perleistos perėmėjui, dėl tų pačių priežasčių, kurios nurodytos šio sprendimo 164 ir 165 punktuose, reikia konstatuoti, kad šio išrašo nepakanka siekiant įrodyti, kad šių akcijų nuosavybė buvo faktiškai perleista iki 2022 m. kovo 15 d. Be to, kadangi perėmėjas neįvykdė mokėjimo pareigos, taip pat reikia įrodyti, kad perleidimo sutarties nuostatose nebuvo nustatyta naikinamosios sąlygos, taikytinos kainos nesumokėjimo atveju. Taigi dėl tų pačių motyvų, kurie išdėstyti šio sprendimo 157–166 punktuose, reikia konstatuoti, kad Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai nusprendė, kad 2024 m. kovo mėn. aktų priėmimo momentu ieškovas buvo minėtos bendrovės akcininkas.

196 Darytina išvada, kad Taryba galėjo manyti, jog 2024 m. kovo mėn. aktų priėmimo momentu ieškovas buvo vienas iš pagrindinių konsorciumo *Alfa Group* akcininkų, todėl jo pavardės palikimas ginčijamuose sąrašuose remiantis iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma dalimi buvo pagrįstas.

197 Bet kuriuo atveju, kadangi ieškovas per posėdį pripažino, kad 2024 m. kovo mėn. aktų priėmimo momentu jis vis dar buvo *Rosvodokanal* akcininkas, dėl tų pačių motyvų, kokie išdėstyti šio sprendimo 179–183 punktuose, vien dėl buvimo šios bendrovės akcininku, jo pavardės palikimas ginčijamuose sąrašuose yra pateisinamas remiantis iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečia dalimi.

198 Be to, ieškovas negali teigti, kad jo pavardės palikimas ginčijamuose sąrašuose reiškia nepagrįstą skirtingą požiūrį, palyginti su M. Fridman ir P. Aven padėtimi, nes su jais susiję aktai buvo panaikinti 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimu *Aven / Taryba* (T-301/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:214) ir 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimu *Fridman / Taryba* (T-304/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:215). Iš tiesų, kaip matyti iš 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Aven / Taryba* (T-301/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:214) ir 2024 m. balandžio 10 d. Sprendimo *Fridman / Taryba* (T-304/22, nepaskelbtas Rink., apskųstas apeliacine tvarka, EU:T:2024:215) motyvų, atitinkamų ieškovų pavardžių įtraukimas į bylose, kuriose priimti minėti sprendimai, ginčijamus sąrašus nebuvo grindžiamas pradiniu g punkto kriterijumi ar iš dalies pakeistu g punkto kriterijumi.

199 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, Taryba nepadarė vertinimo klaidos, kai 2024 m. kovo mėn. aktų priėmimo dieną nusprendė, kad ieškovas buvo Rusijoje veiklą vykdantis įtakingas verslininkas, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmą dalį, ir verslininkas, vykdantis veiklą sektoriuje, kuris yra didelių pajamų šaltinis Rusijos Federacijos vyriausybei, kaip tai suprantama pagal iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus trečią dalį.

200 Remiantis jurisprudencija, dėl sprendimo, kuriuo nustatomos ribojamosios priemonės, teisėtumo kontrolės ir, atsižvelgiant į jų prevencinį pobūdį, pažymėtina, kad jeigu Sąjungos teismas konstatuoja, kad bent vienas iš nurodytų motyvų yra pakankamai tikslus ir konkretus, kad jis pagrįstas ir kad pats savaime yra pakankamas pagrindas paremti šį sprendimą, aplinkybė, kad kiti iš šių motyvų tokie nėra, negali pateisinti šio sprendimo panaikinimo (žr. 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Taryba / Manufacturing Support & Procurement Kala Naft*, C-348/12 P, EU:C:2013:776, 72 punktą ir 2023 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *OT / Taryba*, T-193/22, EU:T:2023:716, 186 punktą).

201 Taigi, nesant reikalo nagrinėti kitų ieškovo argumentų, kuriais ginčijamas jo pavardės palikimas ginčijamuose sąrašuose remiantis d punkto kriterijumi, reikia atmesti ieškinio pirmąjį pagrindą, grindžiamą Tarybos padaryta vertinimo klaida priimant 2024 m. kovo mėn. aktus.

202 Taigi reikia atmesti visą ieškinio pirmąjį pagrindą, grindžiamą vertinimo klaida.

3. Dėl ieškinio antrojo pagrindo, grindžiamo proporcingumo principo pažeidimu

203 Ieškovas mano, kad jam nustatytomis ribojamosiomis priemonėmis pažeidžiamas ESS 5 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas proporcingumo principas. Jo teigimu, kadangi *Alfa Bank* pavadinimas į ginčijamus sąrašus įtrauktas šio sprendimo 12 punkte nurodytais 2023 m. kovo 13 d. aktais, būtų netinkama palikti jam taikomas ribojamąsias priemones, siekiant užsibrėžtų

tikslų. Jis mano, kad, atsižvelgiant į tai, jog niekada nevadovavo minėtai bendrovei, kuriai taikomos ribojamosios priemonės, kad negyvena Rusijoje ir nėra mokesčių mokėtojas šioje šalyje, paliekant jo pavardę ginčijamuose sąrašuose negalima pasiekti užsibrėžtų tikslų, t. y. daryti spaudimo sprendimus priimantiems asmenims Rusijoje. Taip pat, jo nuomone, kadangi jis nebėra bendrovių akcininkas ir nė vienoje iš jų neužima jokių valdymo ar vadovaujamų pareigų, jis negali daryti įtakos šioms bendrovėms.

204 Be to, ieškovas teigia, kad išimtys, kuriomis remiantis galima prašyti panaikinti tam tikrų lėšų įšaldymą, kad būtų galima patenkinti pagrindinius poreikius, nėra veiksmingos, atsižvelgiant į kliūtis, su kuriomis jis susiduria nacionalinėms valdžios institucijoms įgyvendinant šias išimtis ir finansų įstaigoms suteikiant lėšų.

205 Be to, ieškovas mano, kad, atsižvelgiant į Komisijos planus priimti taisykles, leidžiančias konfiskuoti ir areštuoti įšaldytą turtą, ribojamosios priemonės nebegali būti laikomos laikino, apsauginio ir prevencinio pobūdžio.

206 Ieškovas taip pat priekaištauja Tarybai, kad ši neatliko ribojamųjų priemonių poveikio vertinimo, kad nustatytų, ar jos iš tikrųjų padėjo pasiekti užsibrėžtų tikslų. Jis mano, kad šiuo atveju tikslai, kurių siekiama ribojamosiomis priemonėmis, nebuvo pasiekti, nes karas pralaimėtas.

207 Taryba ginčija ieškovo argumentus.

208 Primintina, kad pagal proporcingumo principą, vieną iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, įtvirtintą ESS 5 straipsnio 4 dalyje, reikalaujama, kad Sąjungos teisės nuostatoje numatytos priemonės būtų tinkamos atitinkamais teisės aktais siekiamiems teisėtiems tikslams įgyvendinti ir neviršytų to, kas būtina jiems pasiekti (2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Al-Aqsa / Taryba ir Nyderlandai / Al-Aqsa*, C-539/10 P ir C-550/10 P, EU:C:2012:711, 122 punktas ir 2022 m. birželio 1 d. Sprendimo *Prigozhin / Taryba*, T-723/20, nepaskelbtas Rink., EU:T:2022:317, 133 punktas).

209 Šiuo klausimu jurisprudencijoje patikslinta, kad, kalbant apie proporcingumo principo paisymo teisminę kontrolę, reikia pripažinti plačią Sąjungos teisės aktų leidėjo diskreciją srityse, kuriose jis turi priimti politinio, ekonominio ir socialinio pobūdžio sprendimus ir atlikti sudėtingus vertinimus. Todėl tik akivaizdžiai netinkamas šiose srityse nustatytos priemonės pobūdis, palyginti su kompetentingos institucijos siekiamu tikslu, gali turėti įtakos tokios priemonės teisėtumui (žr. 2016 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Rotenberg / Taryba*, T-720/14, EU:T:2016:689, 179 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

210 Nagrinėjamu atveju reikia pažymėti, kad ginčijamos ribojamosios priemonės atitinka Sąjungos pripažįstamą bendrojo intereso tikslą, kuris pateisina neigiamas, net sunkias pasekmes kai kuriems ūkio subjektams (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. 2017 m. kovo 28 d. Sprendimo *Rosneft*, C-72/15, EU:C:2017:236, 150 punktą). Iš tiesų šiomis priemonėmis siekiama daryti spaudimą Rusijos valdžios institucijoms, kad jos nutrauktų Ukrainą destabilizuojančius veiksmus ir politiką. Konkrečiai kalbant, nustatydama ribojamąsias priemones įtakingiems verslininkams, vykdantiems veiklą Rusijoje, ir verslininkams, vykdantiems veiklą sektoriuose, užtikrinančiuose didelių pajamų šaltinį Rusijos Federacijos vyriausybei, Taryba siekia, pirma, panaudoti įtaką, kurią šie asmenys gali daryti Rusijos režimui, ir taip paskatinti juos daryti spaudimą šiai vyriausybei, kad ji pakeistų savo politiką, ir, antra, padidinti Rusijos Federacijos veiksmų, kuriais siekiama pakenkti Ukrainos teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei, sąnaudas. Taigi Sąjunga siekia sumažinti Rusijos valstybės pajamas ir daryti spaudimą Rusijos vyriausybei, kad ši turėtų mažiau galimybių finansuoti savo veiksmus, kuriais kenkiama Ukrainos

teritoriniam vientisumui, suverenitetui ir nepriklausomybei, ir juos nutrauktų, kad būtų išsaugotas stabilumas Europoje ir pasaulyje. Tai yra tikslas, priskirtinas prie bendros užsienio ir saugumo politikos srityje siekiamų tikslų, nurodytų ESS 21 straipsnio 2 dalies c punkte, kaip antai taikos išsaugojimas, konfliktų prevencija ir tarptautinio saugumo stiprinimas.

211 Taigi reikia konstatuoti, kad ieškovui nustatytos ribojamosios priemonės nėra akivaizdžiai netinkamos atsižvelgiant į siekiamus tikslus. Šios išvados negali paneigti tai, kad *Alfa Bank* pavadinimas buvo įtrauktas į ginčijamus sąrašus. Iš tiesų, kadangi ieškovui yra taikomos iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirma ir trečia dalys, vien dėl to, kad subjektui, su kuriuo jis susijęs, taip pat taikomos ribojamosios priemonės, su ieškovu susijusios priemonės netampa akivaizdžiai netinkamos siekiamiems tikslams įgyvendinti, nes jo asmeninės lėšos negali būti painiojamos su minėtos bendrovės lėšomis. Be to, reikia pažymėti, kad konsorciumą *Alfa Group* sudaro ne tik ši bendrovė, bet ir *AlfaStrakhovanie*, *X5 Retail Group*, *A1* ir *Rosvodokanal*.

212 Dėl ginčijamų ribojamųjų priemonių būtinumo reikia konstatuoti, kad alternatyvios, mažiau ribojančios priemonės, pavyzdžiui, išankstinio leidimo sistema arba įpareigojimas *a posteriori* pateisinti išmokėtų lėšų panaudojimą, neleidžia taip pat veiksmingai pasiekti numatytų tikslų, nurodytų šios sprendimo 210 punkte (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 30 d. Sprendimo *Rotenberg / Taryba*, T-720/14, EU:T:2016:689, 182 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

213 Šiuo klausimu reikia atmesti ieškovo argumentus, kad *Alfa Bank* pavadinimo įtraukimas į ginčijamus sąrašus gali būti alternatyvi mažiau ribojanti priemonė, kuria galima taip pat veiksmingai pasiekti numatytus tikslus. Iš tiesų ieškovo turtas skiriasi nuo minėtos bendrovės turto ir neapsiriboja šios finansų įstaigos turimu turtu.

214 Be to, reikia priminti, kad ribojamosios priemonės yra laikini ir atšaukiami apribojimai ir kad yra numatytos galimybės taikyti išimtis.

215 Ieškovas negali ginčyti šios išvados teigdamas, kad jam kyla sunkumų dėl iš dalies pakeisto Sprendimo 2014/145 2 straipsnio 3 ir 4 dalyse ir Reglamento Nr. 269/2014 4 straipsnio 1 dalyje, 5 straipsnio 1 dalyje ir 6 straipsnio 1 dalyje numatytų išimčių įgyvendinimo. Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją tik kompetentingi nacionaliniai teismai gali tikrinti nacionalinių priemonių, kuriomis įgyvendinami Sąjungos aktai, galiojimą (šiuo klausimu žr. 1996 m. liepos 11 d. Sprendimo *Branco / Komisija*, T-271/94, EU:T:1996:103, 53 punktą ir 2016 m. balandžio 14 d. Sprendimo *Ben Ali / Taryba*, T-200/14, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:216, 268 punktą). Taigi, jeigu nacionaliniams teismams kiltų sunkumų aiškinant minėtas išimtis, jie turi galimybę pateikti Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą pagal SESV 267 straipsnį. Be to, pagal SESV 263 straipsnį Bendrasis Teismas neturi kompetencijos nagrinėti ginčų tarp ieškovo ir finansų įstaigų, kurios jam nesuteikia lėšų, nors kompetentinga nacionalinė institucija yra išdavusi leidimą.

216 Komisijos projektas dėl įšaldyto turto konfiskavimo taip pat nepaneigia laikino ir atšaukiamo ribojamųjų priemonių pobūdžio. Iš tiesų, kaip pažymi Taryba, teisės aktuose, galiojusiuose priimant 2023 m. rugsėjo mėn. ir 2024 m. kovo mėn. aktus, nenumatyta galimybės konfiskuoti asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, lėšas, jei nepažeistos iš dalies pakeisto Reglamento Nr. 269/2014 nuostatos. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad minėto reglamento 15 straipsnio 1 dalis numato „tinkamas pajamų, gautų iš [to reglamento] pažeidimų, konfiskavimo priemones“. Iš to matyti, kad Taryba paliko nacionalinėms valdžios institucijoms diskreciją spręsti dėl šio konfiskavimo apibrėžties, jo pobūdžio ir apimties (šiuo klausimu žr. 2024 m. rugsėjo 11 d. Sprendimo *Timchenko ir Timchenko / Taryba*, T-644/22, apskųstas apeliacine tvarka,

EU:T:2024:621, 104 punktą). Be to, reikia konstatuoti, kad ieškovas neteigia, jog jam nustatytos ribojamosios priemonės būtų susijusios su jo lėšų konfiskavimu. Todėl ieškovas nepagrįstai teigia, kad minėtos priemonės nėra laikinos ir negali būti atšauktos.

217 Darytina išvada, kad nagrinėjamu atveju ieškovui sukelti nepatogumai nėra akivaizdžiai neproporcingi, palyginti su ginčijamais aktais siekiamų tikslų svarba.

218 Galiausiai ieškovas nepagrįstai teigia, kad Taryba neįvertino ribojamųjų priemonių poveikio ir kad ginčijamų aktų priėmimo momentu, karui esant pralaimėtam, tolesnis ribojamųjų priemonių taikymas jam nebebuvo pateisinamas. Iš tiesų, kaip matyti iš Sprendimo 2023/1767 3 konstatuojamosios dalies ir Sprendimo 2024/847 4 konstatuojamosios dalies, tuo metu Rusijos Federacijos agresijos karas prieš Ukrainą tęsėsi, taigi pateisino ribojamųjų priemonių taikymo pratęsimą šešiems mėnesiams. Be to, priešingai, nei teigia ieškovas, jo asmeninė situacija buvo periodiškai peržiūrima ir, atsižvelgdama į tai, Taryba paliko galioti ribojamąsias priemones jo atžvilgiu. Kaip matyti išnagrinėjus ieškinio pirmąjį pagrindą, Taryba pagrįstai nustatė, kad ieškovas priklauso iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmoje ir trečioje dalyse nurodytų asmenų kategorijoms.

219 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškinio antrasis pagrindas, grindžiamas proporcingumo principo pažeidimu, turi būti atmestas.

220 Taigi, reikia atmesti visą ieškinį.

V. Dėl bylinėjimosi išlaidų

221 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovas pralaimėjo bylą, jis turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jo priteisiamos Tarybos patirtos bylinėjimosi išlaidos pagal jos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (pirmoji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. Priteisti iš OT bylinėjimosi išlaidas.

Mastroianni Brkan Gâlea

Tóth Kalėda

Paskelbtas 2025 m. liepos 23 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

I. Ginčo aplinkybės . . . 2

II. Faktinės aplinkybės, susiklosčiusios po ieškinio pareiškimo . . . 5

III. Šalių reikalavimai . . . 7

IV. Dėl teisės . . . 7

A. Dėl Bendrojo Teismo kompetencijos nagrinėti ieškovo antrąjį reikalavimą . . . 7

B. Dėl esmės . . . 8

1. Dėl ieškinio trečiojo pagrindo, grindžiamo teisės į gynybą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu . . . 8

a) Dėl 2023 m. rugsėjo mėn. aktų . . . 8

b) Dėl 2024 m. kovo mėn. aktų . . . 12

2. Dėl ieškinio pirmojo pagrindo, grindžiamo vertinimo klaida . . . 13

a) Pirminės pastabos . . . 13

b) Dėl 2023 m. rugsėjo mėn. aktų . . . 15

1) Dėl įrodymų patikimumo . . . 15

2) Dėl iš dalies pakeisto g punkto kriterijaus pirmos ir trečios dalių taikymo ieškovui . . . 17

c) Dėl 2024 m. kovo mėn. aktų . . . 28

3. Dėl ieškinio antrojo pagrindo, grindžiamo proporcingumo principo pažeidimu . . . 30

V. Dėl bylinėjimosi išlaidų . . . 33